Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯАД ҮНЭН

КПСС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

1921 оной ... 21-һээ гарана | № 263 (14374) | 1976 оной ноябрийн 10, среда | Сэн 2 мүнгэн.

ОКТЯБРИИН ИЛАЛТА ТҮГЭС ДАБШАСААР— КОММУНИЗМ ТЭЭШЭ!

Улаан талмай дээрэ сэрэгэй парад, ажалшадай жагсаал болобо

Владимир Ильич Ленинэй дүрэ зурагтай манган ехэ улаан бүд ГУМ-ай нюур талые бүрхөөнэ. 1917 оной революциин баатарнууд — хүдэлмэришэн, матрос, солдат айхабтар томо панно дээрэһээ манай үе саг руу хайлмадан харана. Далаад онуудай баатарнууд энэ түүхэтэй зэргэлэнхэй. Нягтаар жагсан байлгаараа эдэнэр Октябриин хэрэгтэ үнэн байһанаа батална. Барижа ябаһан туг дээрэнь нигэжэ бэшээтэй: «Коммунизм илахал!».

СССР-эй Гүрэнэй туг, бүхы союзна республикануудай тугууд һэбшээ һалхинда далбан намилзана. Талмайн нүгөө талада, Кремлиин ханада — ороноймнай Гүрэнэй герб, совет арадуудай эбдэршэгүй хани барисаае һүлдэлһэн союзна республикануудай арбан табан герб.

Түүхын музейн байшандахи монументальна панно мүнөөдэрэй һайндэрэй гол темые элирхэйлэн харуулна: коммунизм байгуулагшад зохёохы еһоор ажаллана. Хүдэлмэришэн гартаа «Угтамжын түсэб» барихай. «КПСС-эй XXV съездын түүхэтэ шиидхэбэринүүдые дүүргэхэбди!» — гэһэн бэшэгтэй уряа лозунг далбана.

Революциин алдарта ветеранууд, граждан ба Эсэгэ оронноо хамгаалгын Агуехэ дайнуудай геройнууд, ажалай баатарнууд, фабрика, заводуудай, барилгануудай, колхоз, совхозуудай түрүүшүүл, эрдэм наукын, соёл культурын элитэ мэдээжэ ажал ябуулагшад, космонавтнууд айлшадай трибунануудта гаранхай. Советскэ Союзда байдаг дипломатическа түлөөлэлгэтэ эмхинүүдэй толгойлогшонор, гадаадын олон тоото айлшад эндэ байлсана.

Спасска башниин часай стрелкэнүүд арбанда дүтэлнэ. Талмай дээгүүр альга ташалган хүсэтэ долгин мэтээр эбхэрэн зэдэлнэ, «Ура!» хашхараан соностоно, «КПСС-тэ — алдар соло!», «Коммунис партиин ленинскэ Центральна Комитедтэ алдар соло! Алдар соло! Алдар соло!» гэһэн уреалэй үгэнүүд пүр жабхалантайгаар дуулдана. Энэмнай москвагайхид, ниислэл хотын айлшад Коммунис партиин, Совет правительствын хүтэлбэрилэгшэдые үнэн зүрхэнһөө амаршална гээшэ.

Нүхэд **Л. И. Брежнев, Ю. В. Андропов, В. В. Гришин, А. А. Громыко, А. П. Кириленко, А. Н. Косыгин, Ф. Д. Кулаков, К. Т. Мазуров, А. Я. Пельше, Н. В. Подгорный, М. А. Суслов, П. Н. Демичев, Б. Н. Пономарев, М. С. Соломенцев, И. В. Капитонов, В. И. Долгих, К. Ф. Катушев, М. В. Зимянин, К. У. Черненко, Я. П. Рябов** гэгшэд Мавзолейн трибунада гараба.

Советскэ Союзай Маршалнууд, Совет Армиин ба Далайн-Сэрэгэй Флодой генералнууд, адмиралнууд эндэ, Мавзолей дээрэ байлсана.

Үглөөнэй арбан саг. КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, СССР-эй обороной министр Советскэ Союзай Маршал Д. Ф. Устинов нээмэл машина дээрэ зогсонхой Спасска башниин үүдээр гаража ерэнэ. Парадые командалагшын машина урдаһаань аалиханаар дабшана. Ленинэй орденто Московско сэрэгэй округой сэрэгүүдые командалагша генерал-полковник В. Л. Говоровой рапорт үгэһэнэй һүүлээр СССР-эй обороной министр сэрэгшэдэй урдуур ябажа, эдэнние һайндэрөөр амаршалба. Сэрэгшэд хүсэгэ «Ура!» хашхараагаар харюусана.

Сэрэгшэдэй урдуур гаража, мэндэшэлэлдэжэ тэрэ дүүргэбэ. СССР-эй обороной министр Мавзолейн трибунада гаража, үгэ хэлэбэ.

Нүхэр Д. Ф. УСТИНОВАЙ ХЭЛЭҺЭН ҮГЭ

Совет Зэбсэгтэ Хүсэнүүдэй нүхэд сэрэгшэд!

Совет Союзай ажалшад!

Хилын саанаһаа ерэһэн манай хүндэтэ айлшад!

Советскэ Союзай Коммунис партиин Центральна Комитедэй, Совет правительствын үмэнэһөө, эдэнэй даалгабаряар Таанадые бүгэдэ арадай һайндэрөөр — Агуехэ Октябриин социалис революциин 59 жэлэй ойгоор амаршалнаб.

Агуехэ Октябрь хүдэлмэришэд болон таряашадай дэлхэй дээрэхи түрүүшын гүрэндэ эхи табяа. Тэрэ хүн түрэлтэнэй түүхэдэ шэнэ үе саг — капитализмһаа социализмда орохо үе саг нээгээ. Агуехэ Октябриин ленинскэ туг доро, социализмын туг доро мүнөө олон зуугаад миллион хүнүүд, хэдэн зуугаад миллион ажалша зон шэнэ байдалай түлөө шэн габьяатайгаар тэмсэнэ.

КПСС-эй XXV съездын түүхэтэ шиидхэбэринүүдые бодото дээрэнь бэелүүлхын түлөө бүгэдэ арадай тэмсэлэй оршон байдалда манай Эхэ орон социалис революциин жарадахи жэлэй богоһо алхаба. Съездын зориг бадаруулма үзэл сурталнууд совет общество хүгжөөлгын материальна хүсэн түгэлдэр түргэдхэгшэ болоо. Баатар шалгата хүдэлмэришэн анги арбадахи табан жэлэй түрүүшын жэлэй түсэбтэ даабаринуудые үлүүлэн дүүргэжэ байна. Манай хүдөөгэй алдарта ажалшад баян ургаса хуряажа, абаһан үндэр үүлганууда нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэнэ. Совет арадай интеллигенци зохёохы ехэ эдэбхитэйгээр ажаллана. Совет хүнүүдэй ажабайдалые саашадань һайжаруулха галаар парти, правительствын хараалһан хэмжээ ябуулганууд амжалтатайгаар бэелүүлэгдэжэ байна.

Аха дүү социалис гүрэнүүдэй ажалшад совет арадтай ээм ээмээ ниилүүлэн дабшана. Эдэнэр хүгжэлтэдөө шэнэ ехэ амжалтануудые туйлаа. Дэлхэй дээрэхи үйлэ хэрэгүүдтэ социалис хани нэгэдэлтэ оронуудай нүлөөн улам хүсэн түгэс, гүнзэгы ехэ болоно.

Эб найрамдалай, уласхоорондын харилсаанай түлөө, арадуудай эрхэ сүлөөгэй, бэеэ дааһан байдалай түлөө саашанхи тэмсэлэй талаар КПСС-эй XXV съездын хараалһан программые манай партиин Центральна Комитет, Совет правительство оролдосотой нэтэрүүгээр, залан сэхээр бэелүүлжэ байна. Советскэ Союзай, бусад социалис оронуудай, бүхы дэлхэйн түрүү үзэлтэй олониитын хүсэлэл оролдолгонуудай ашаар уласхоорондын шахардуу байдал һулаалуулхын, экономическа, эрдэм, техникын, соёлой асуудалнуудаар ниитын ондо ондоо байгуулалтатай гүрэнүүдэй хоорондохи хани харилсаае хүгжөөхын тула таарамжатай шэнэ эрхэ байдал байгуулагдана.

Гэхэтэй хамта, шахардуу байдал һулаалуулха талаар амжалтануудай туйлагдажа байгаашье һаань, ээрхэг түрэмхэй империалис хүсэнүүдэй эршэмтэйгээр эсэргүүсэжэ байһыень харангүй байжа болохогүй. Арадуудай хүсэл зоригые, гүрэнүүдэй бэеэ дааһан байдалай эрхэнүүдые баһамжалан, эдэнэр дэлхэйн революционно хүгжэлтын шууд сэхэ дабшалтые зогсоохо гэжэ оролдоно, сэрэгэй бюджедүүдые һүжэрөөн нэмээнэ, бүмбэрсэг дэлхэйн элдэб районуудта аюулта харата муухай ябуулгануудаа үргэлжэлүүлнэ. Энэнь уласхоорондын аюулгүйе найдамтайгаар сахихын түлөө тэмсэлдэ түрүү үзэлтэй бүхы хүсэнүүдэй улам бүри нягта жагсаалтай, эдэбхитэй байха эрилтэ табина.

Пролетарска интернационализмын нангин гол ёһонуудта үнэн сэхэ совет хүнүүд социализмын, арадуудай эрхэ сүлөөгэй ба бэеэ дааһан байдалай хэрэгэй ашатуһа батаар хамгаалан, эб найрамдалда харша дайсадай хорото муухай ябуулгануудай хойноһоо нэримжэтэйгээр хаража байдаг.

«Империалистнуудай тоонгүй байжа шадахагүй, эгээл мүнөө үеын буу зэбсэгтэй совет сэрэгшэдэй хододоо байхынь тула оронойнгоо Зэбсэгтэ Хүсэнүүдые үндэр дэлдэ хэмжээндэ саашадаашье байлгаха гээшэ арадайнгаа үмэнэ дүүргэхэ манай уялга болонол даа, бидэ энэ уялгаяа нарин нангинаар дүүргэдэг байхабди!» — гэжэ Леонид Ильич Брежнев КПСС-эй Центральна Комитедэй октябриин Пленум дээрэ үгэ хэлэхэдээ мэдүүлһэн байна.

Партиин оролдолгын, совет арадай ба эдэнэй сэрэгшэдэй шэн габьяата ажалай ашаар Соведүүдэй оронние хамгаалга бүхы шатануудта бэхи байна гэжэ бата найдамтайгаар хэлэжэ болоно. Совет Арми, Далайн-Сэрэгэй Флот революциин, социализмын ба эб найрамдалай хэрэгүүдые найдамтайгаар сахин хамгаална.

Ленинскэ партияа нягтаар тойрон жагсаһан, арадтаа үнэн сэхэ Совет Зэбсэгтэ Хүсэнүүдэй сэрэгшэд хододоо дайшалхы үндэр бэлэдхэлтэй байдаг. Тиин социалис хани нэгэдэлтэ оронуудай сэрэгшэдтэй хамта патриотическа ба интернациональна уялгаяа нэрэтэй солотойгоор бэелүүлхээр бэлэн байдаг юм.

Агуехэ Октябриин социалис революциин 59 жэлэй ой мандаха болтогой!

Агуехэ совет арад, эдэнэй баатаршалгата Зэбсэгтэ Хүсэнүүд мандаха болтогой!

Хүдэлмэришэн ангиин ба бүхы арадай шалгагдамал манлайда — Советскэ Союзай Коммунис партида алдар соло!

(Түгэсхэлынь 2-дохи нюурта).

КРЕМЛИИН СЪЕЗДНҮҮДЭЙ ОРДОН СОО БОЛОҺОН ҺАЙНДЭРЭЙ УУЛЗАЛГА

Агуехэ Октябриин революциин 59 жэлэй ойтой дашарамдуулан, Совет социалис республикануудай Союзай правительство Кремлиин Съезднүүдэй ордон соо ноябриин 7-до уулзалга үнгэргэбэ.

Уулзалга дээрэ нүхэд Л. И. Брежнев, Ю. В. Андропов, В. В. Гришин, А. А. Громыко, А. П. Кириленко, А. Н. Косыгин, Ф. Д. Кулаков, К. Т. Мазуров, А. Я. Пельше, Н. В. Подгорный, М. А. Суслов, Д. Ф. Устинов, П. Н. Демичев, Б. Н. Пономарев, М. С. Соломенцев, И. В. Капитонов, В. И. Долгих, К. Ф. Катушев, М. В. Зимянин, К. У. Черненко, Я. П. Рябов байлсаа.

Энэ уулзалга дээрэ Бразилиин Коммунис партиин ЦК-гай генеральна секретарь Луис Карлос Престес, Ирландиин Коммунис партиин генеральна секретарь О'Риордан, Панамын арадай партиин генеральна секретарь Рубен Дарио Соуса Батиста, Сириин Коммунис партиин ЦК-гай генеральна секретарь Халед Багдаш, Уругвайн Коммунис партиин ЦК-гай нэгэдэхи секретарь Родней Арисменди, Чилиин Коммунис партиин ЦК-гай политкомиссиин гэшүүн Володя Тейтельбойм гэгшэд байлсаба.

КПСС-эй ЦК-гай гэшүүд ба гэшүүндэ кандидадууд, КПСС-эй Центральна шалгалтын комиссиин гэшүүд, партиин ветеранууд, СССР-эй ба РСФСР-эй Верховно Соведүүдэй депутадууд, министрнүүд, сэрэгэй начальнигууд, промышленность болон хүдөө ажахын түрүүшүүл, эрдэм наукын ба соёл культурын ажал ябуулагшад, летчик-космонавтнууд, совет олониитын түлөөлэгшэд, Улаан талмай дээрэ болоһон сэрэгэй парадта хабаадагшад уулзалга дээрэ байлсаба.

Тэрэшэлэн зал соо харин гүрэнүүдэй Советскэ Союзда байдаг элшэн сайдууд, һайндэртэ Москва ерэһэн харин айлшадууд, шажанай түлөөлэгшэд, совет болон харин журналистнууд байлсаба.

Уулзалга дээрэ КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежнев үгэ хэлээ.

Нүхэр Л. И. БРЕЖНЕВЭЙ хэлэһэн үгэ

Хүндэтэ нүхэдүүд!

Харин хүндэтэ айлшадууд!

Ноябриин 7 — Октябриин социалис революциин ойн баярай үдэр байһан тула совет хүнүүдэй тон ехэ баяр баясхалангай һайндэр мүн. Энэ хадаа манай ороной национальна һайндэр байхатаяа хамта уласхоорондын һайндэр болоно. Юуб гэхэдэ, манай дэлхэй дээрэ социализмын мүндэлһэн үдэр болоно ошуу.

Гэбэшье, хүндэтэ нүхэдүүд, манай мүнөөдэрэй һайндэр бүри онсо удха шанартай болоно. Совет арад мүнөөдэрһөө эхилжэ, Совет Социалис гүрэнүүдэй байгуулагдаһаар 60-дахи жэлдэ оробо.

Энэ үдэр бидэнэрэй хүхюу баяртай байхамнай ойлгосотой. Манай агуехэ Эсэгэ оронойнгоо түлөө, манай ленинскэ партиин түлөө, баатар совет арадай түлөө омогорхол бусад мэдэрэлнүүдтэй хамтаран баясуулна. Мүнөөдэр бидэнэй бултанаймнай даажа абаһан онсо шухала харюусалгаяа гүн гүнзэгыгөөр мэдэржэ байһан тушаа би хэлэнэб. Манай хүдэлмэриин, манай коммунис байгуулалтын бүхы участогууд дээрэ шэнэ амжалтануудые туйлан, алдарта энэ һайндэрые нэрэтэй түрэтэйгөөр угтаха харюусалга тушаа хэлэгдэнэ. Заводууд болон полинууд дээрэ, эрдэмтэдэй кабинедүүд болон лабораторинуудта, искусствын шэнэ гоё һайхан ба удха түгэлдэр зохёолнуудые байгуулгада шэнэ амжалтануудые туйлаха шухала. Манай шаг дуратай Эхэ ороной аюулгүй байдалые хангалгада, дэлхэй дээрэ бата найдамтай эб найрамдал байгуулхын түлөө, арадуудай эрхэ сүлөө ба хүн түрэлтэнэй хүгжэн һалбархын түлөө манай парти ба совет гүрэнэй эсэшэ сусашагүй тэмсэлдэ шэнэ амжалтануудые асарна.

Һаяхан болоһон КПСС-эй Центральна Комитедэй Пленум, СССР-эй Верховно Соведэй сесси дээрэ арбадахи табан жэлдэ ба ерэхэ 1977 ондо манай ороной хүгжэлтын түсэбүүд харагдажа, баталагдаһан байна. Энэ хадаа далайса ехэтэй, зориг түгэлдэр түсэбүүд гээшэ. Эдэ түсэбүүд дотор манай Эхэ ороной хүсэ шадалай шэнэ, ехэ хүгжэлтэ, совет арадай байдал һуудалай ба соел культурын шэнэ ургалтанууд хараалагдана.

Гэхэтэй хамта, эдэ түсэбүүдэй дүүргэлтэ нилээд хүндэ хүшэр байха. Тэдэнние дүүргэхын тулада бүхы араднай хамаг хүсэеэ элсүүлэн, үсэд шангаар ажаллаха, манай бүхы хүдэлмэриин шанарые һайжаруулха хэрэгтэй болоно.

Манай Коммунис парти эдэ бүгэдэдэ арад зоноо уряална. Энэ уряада совет арад ажалай шэнэ амжалтануудаар, ажахын байгуулалтын бүхы һалбаринуудта, эрдэм наука, соел культура ба ниитын бүхы ажабайдалда шэнэ туйлалтануудые харуулан харюусана.

Манай хүдөө ажахын ажалшад энэ жэлдэ эрхим дээдэ үрэ дүнгүүдые туйлажа, Эхэ ороноо онсо баясуулба. Энэ амжалта туйлаха хэрэгтэнь бүхы оромнай тэдэнэртэ туһалһан, мүн бүхы оромнай альгаа ташан, тэдэнэй энэ алдарта илалтые тэмдэглэнэ.

Нүхэдүүд! Мэнэ һаяхан Улаан талмай дээрэ боложо дүүрэһэн парад болон демонстраци хадаа өөрынгөө түрэл партиие тойрон, манай арадай бата жагсаалтай байһанай, тэрэнэй өөрынгөө хүсэ шадалда бата найдамтайгаар этигэнги байһанай, коммунизм байгуулгын ба дэлхэй дээрэ эб найрамдал бэхижүүлгын агуехэ зорилгонуудые бодото дээрэнь бэелүүлгэдэ хамаг хүсэ шадалаа сүм зорюулхаар совет арадай эрид шиидэнги байһанай шэнэ һүлдэ тэмдэг болобо.

Эдэ түүхэтэ зорилгонуудые шиидхэлгэдэ совет хүнүүдэй шэнэ амжалта туйлахын түлөө хундага үргэхыемни зүбшөөгыт!

Совет обществын гол хүсэн байһан манай алдар солото хүдэлмэришэн ангиин түлөө!

Социалис хүдөө ажахын алдар солото ажалшадай түлөө!

Эрдэм наукын, соёл культурын, гэгээрэлэй, элүүрые хамгаалгын хүдэлмэрилэгшэдэй түлөө — манай арадай бүхы интеллигенциин түлөө!

Манай Эхэ ороной үнэн сэхэ хамгаалагшад — совет Зэбсэгтэ Хүсэнүүдэй сэрэгшэдэй түлөө!

Социализмын аха дүү оронуудтахи манай нүхэд болон союзнигуудай түлөө!

Капиталай оронуудта эрхэ сүлөөгэй, демократиин ба социализмын түлөө тэмсэжэ байһан ангиин талаар аха дүүнэрэй, тэмсэлшэдэй түлөө!

Колониальна дарлалтаһаа мултаржа, бэеэ даанхай байдалай ба социальна хүгжэлтын зам дээрэ гараһан хани гүрэнүүдэй арадуудай түлөө!

Бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдал байгуулхын түлөө!

Һайндэрөөр, хүндэтэ нүхэдүүд!

* * *

Уулзалга хани халуун, үнэн зүрхэнһөө үгэеэ ойлголсолгын оршон байдалда үнгэрөө.

Уулзалгада хабаадагшадта искусствын мастернуудай хүсөөр һайндэрэй концерт харуулагдаа.

(ТАСС).

КПСС-эй обкомдо, Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Соведтэ

1976—1977 ОНУУДАЙ МАЛАЙ ҮБЭЛЖЭЛГЭ ЭМХИТЭЙГЭЭР ҮНГЭРГЭЛГЭ ХАНГАХА ТУХАЙ

...бликын хүдөө ажа... министерство, тусхай ...ой трестнүүд, КПСС-... райкомууд ба ...эдкомууд адууһа ма-... ...эд хүрэхэ үбһэ болон ... тэжээлээр хангажа, ...гша оной намар са-... ...илай таарамжатай ...да нэмэлтэ тэжээл ...э арга боломжонуу-... ...рэнээр хэрэглэхэ та-... ...соогоо зохихо хэм-... ...ые абаагүй тэжэ ...й обкомой бюро, Бу-... АССР-эй Министр-... Совет тэмдэглэһэн ...

...л бэлэдхэлгээ саг ... үнгэргэхэ ба ...-1977 онуудта колхоз, ...дай малай үбэлжэл-... тухай» гэһэн ... обкомой бюрогой, ... АССР-эй Министр-... Соведэй 1976 оной ... 13-най тогтоол соо ...һэн үбһэ, сенаж, си-... ...эхэ эрилтэнүүд хан-... бэелүүлэгдээ.

... Баунтын, Яруу... Прибайкалиин, Сэлэн-... Улаан-Үдын, Хурамхаа-... аймагуудай колхоз, ...д үбһэ нёдондоной-... ...гаар бэлэдхээ.

... аймагуудта һолоо-... ...ажа һүрилхэ хүдэл-... ...үгаар ябуулагдана. ... Хэжэнгын, Сэлэн-... ...р Шэбэрэй, Барга-... Бэшүүрэй болон бу-... ...агууд ехээр гээгдэлдэ ябана.

... аймагууд малай заһабарилха, тэжээ-... ...үдые хүдэлгэхэ, мүн ...үдтэ тэжээл зөөхэ ...гээгдэлдэ орожо байн-...

...ликын хүдөө ажа-... министерство, тусхайта ...д. «Бурятцелин-... ба «Бурятсельхозмон-... трестнүүд, «Бурятмеж-... строй» нэгэдэл, рес-... ...ын «Сельхозтехника» нэгэдэл, КПСС-эй райкомууд болон аймгүйсэдкомууд малай байрануудые ба тэжээлэй цехүүдые, мүн фермэнүүдые оньһожоруулха, тэжээл бэлэдхэхэ машина, түхеэрэлгэнүүдые тодхожо, саг болзортонь ашаглалгада оруулгые эмхидхэхэ талаар ёһотой оролдолго гаргаагүй.

«1976—1977 онуудай малай үбэлжэлгэ эмхитэйгээр үнгэргэхөөр бэлдэхэ ба хангаха тухай» гэһэн РСФСР-эй Министрнүүдэй Соведэй 1976 оной сентябриин 22-ой тогтоолые бэелүүлгээр КПСС-эй обкомой бюро, Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Совет тогтоол абаа.

Хүдөө ажахын министерство, тусхай шэглэлтэй трестнүүд, КПСС-эй райкомууд болон аймгүйсэдкомууд колхоз, совхоз бүхэнэй адууһа малай тэжээлээр хэр зэргэ хангагдаһые удаарангүй элирүүлжэ, бүдүүн тэжээл нөөсэлхэ талаар нэмэлтэ хэмжээнүүдые абахаар уялгалагдаа. Тиихэдэ бүхы һолоомо болон овощой, хартаабхын үлөөдэһэ суглуулжа, ожорһо, модоной намаа, шэлбүүһэ ба тэрэнэй гурил нэмэжэ бэлэдхэлгые эмхидхэхэ болоно. Гадна фермэнүүдтэ, малай үбэлжэхэ газарта тэжээлыень саг дарыдань зөөжэ асараад, наринаар бүридхэлдэ абаха ба малай гүүртэ бүхэндэ гамтайгаар гаргашалха эрилтэ табигдаа.

Эдеэ хоолой зүйлнүүдые болбосоруулдаг промышленностиин үлөөдэһэ, мүн ниитын эдеэ хоолой предприятиин ба хүн зонһоо, айлнуудһаа суглуулагдаһан эдеэ хоолой үлөөдэһэ малай тэжээлдэ бүхыдэнь хэрэглэхэ зэргэтэй. Мүн хүн зоной үмсэдөө бариһан адууһа малай тэжээлээр хэр зэргэ хангагдаһан тушаа һаналаа табиха болоно.

Хүдөө ажахын министерство, тусхай шэглэлтэй трестнүүд, КПСС-эй райкомууд болон аймгүйсэдкомууд КПСС-эй обкомой бюрогой, Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Соведэй 1976 оной июлиин 27-ной тогтоолоор хараалагдаһанай ёһоор шадаал һаа богони болзорто малаингаа тоо толгой хүсэлдүүлжэ, саашадаа һүрэгүүдээ тоогоорнь олошоруулгые хангаха, малай ашаг шэмэ дээшэлүүлжэ, эхэ малаа ашагтайгаар хэрэглэхэ ба һүрэгэй тоо толгой олошоруулгада хэрэглэмээр малаа бүрин бүтэнөөр түлжүүлхэ болоно. 1977 оной түрүүшын хахад жэлдэ тугал, поршоонхо, хурьга, дальбараа хараалагдаһанай ёһоор абажа, бүхыдэнь бүрин бүтэнөөр түлжүүлгэ хангаха, залуу мал һайнаар таргалуулха эрилтэ табигдаба.

Хүдөө ажахын министерство, тусхай шэглэлтэй трестнүүд, «Бурятцелинстрой», «Бурятсельхозмонтаж» трестнүүд, «Бурятмежколхозстрой» нэгэдэл, республикын «Сельхозтехника» нэгэдэл, КПСС-эй райкомууд болон аймгүйсэдкомууд фермэнүүдэй барилга, шэнэдхэн заһабарилга ба тэрэнэй оньһожоруулгын хүдэлмэрине саг болзортонь дүүрэнээр хангаха болоно. Ойрын үдэрнүүдтэ малай бүхы байрануудые заһабарилжа дүүргээд, тэжээлэй бүхы цехүүдые хүдэлгэжэ захалха, фермэ, тэжээлэй цехүүдые, карбомидтай холимог тэжээл гаргадаг цехүүдые энэ үбэлжэлгэдэ дары бэлдэхэ хэрэгтэ промышленна предприятинуудай, барилгын эмхинүүдэй, шефскэ туһаламжа үзүүлдэг коллективүүдэй арга боломжонуудые ургэнөөр хэрэглэхэ зэргэтэй. Ажахынуудые бүдүүн болон бусад тэжээл бүйлүүлха хэрэгтэй техникээр хангажа, фермэ бүхэндэ малай эдихэ хоол жэжэлжэ, эһээхэ, ууралда дэбтээхэ ба химическэ, мүн бусад аргаар бүйлүүлан бэлдэжэ, заабол шанаржуулаад эдюулхые оролдохо ёһотой.

Хүдөө ажахын министерство, тусхай шэглэлтэй трестнүүд, КПСС-эй райкомууд, аймгүйсэдкомууд, колхозуудай правлени болон совхозуудай дирекцинүүд малай фермэ, бригаднуудые эрхим мэргэжэлтэй дүршэһэн кадрнуудаар хангажа, үбэлэй үедэ фермэнүүдтэ, тэжээлэй цехүүдтэ ажаллаха һайн механизаторнуудые томилхо ба мал ажалай хүдэлмэрилэгшэдэй ажаллаха, амарха таарамжатай эрхэ байдал байгуулха зэргэтэй.

Малай байра, тэжээлэй цехүүдые, машина болон түхеэрэлгэнүүдые энэ үбэлжэлгэдэ саг дарыдань бэлдэхын тула социалис мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлхэ, мүн малай ашаг шэмэ дээшэлүүлжэ, мяха, һү болон мал ажалай бусад продуктнуудые бага гаргашатайгаар абажа, элбэгжүүлхэ ба арбадахи табан жэлэй хоёрдохи жэлдэ ажахы бүхэнэй мал ажалай продуктнуудые худалдаха түсэбөө заабол дүүргэхэ, үлүүлэн дүүргэхые хангаха.

Республикын хүдөө ажахын министерство, хүдөө ажахын трестнүүд ба республикын «Сельхозтехника» нэгэдэл нэмэлтэ тэжээл бэлэдхэлгын ябаса, малай фермэ, тэжээлэй цехүүдэй, машина, түхеэрэлгэнүүдэй үбэлжэлгэдэ бэлдэгдэжэ байһые үдэр бүриин хиналта доро абажа, 1976 оной декабриин 1-дэ энэ тогтоолой хэр дүүргэгдэһэн тухай КПСС-эй обкомдо, Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Соведтэ мэдээсэхээр уялгалагдаба.

ХАНИ ЁҺОНОЙ АЛБАНАЙ ХЭРЭГЭЭР

Румыниин Коммунис партиин Генеральна секретарь СРР-эй Президент нүхэр Н. Чаушескугай уряалаар КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь нүхэр Л. И. Брежнев хани ёһоной албанай хэрэгээр байгша оной ноябрь һарын хоёрдохи хахадта Румыниин Социалис Республикада ошохонь.

Яруунын аймагай «Коммунизм» колхоз һү һааха жэлэйнгээ түсэб байгша оной октябрь һарада дүүргээ. Түс колхозой һаалишадай дунда 26 жэл хүдэлжэ ябаһан һаалишан, Үльдэргын сельсоведэй депутат Чимит-Даши Жанаевна Цыренова түрүү һуури эзэлнэ. Мэдээжэ болоһон һаалишан арба һарын хугасаа соо үнеэн бүриһөө 1.700 килограмм һү һаагаад байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: үншэнэй һаалишан Ч.-Д. Ж. Цыренова.

С. БАЛДУЕВАЙ фото.

БАЯСАМА ДҮНГҮҮД

Сэлэнгын аймагай предприятинууд байгша оной юһэ һарын түсэб 104 процент дүүргэжэ, түсэбһөө гадуур 756 мянган түхэригэй продукци худалдаба. Үнгэрэгшэ жэлэй энэ үетэй сасуулбал, худалдагдаһан продукциин хэмжээн найман процентээр дээшэлһэн байба. Аймагай зарим предприятинуудай коллективүүд бүришье һайн дүнгүүдые туйлажа шадаа. Жэшээлхэдэ, Галуута-Нуурай уурхайн шахтёрнууд продукци худалдаха түсэбөө 108 процент дүүргээ. Тэдэнэй дундаһаа Бага-Холбоолжоной нээмэл аргаар нүүрһэ абадаг уурхайн, Ардасанай леспромхозой коллективүүд мүрысөөнэй түрүү зэргэдэ ябана, һайн амжалтануудые туйлана.

Аймагай предприятинуудта валовой продукци гаргалга гурбан процентээр ехэ боложо, энэ жэлэй октябриин нэгэндэ 29.5 миллион түхэриг болоод байба. Галуута-Нуурай уурхай, аймагай «Сельхозтехника» нэгэдэл продукци гаргалгаяа нилээд дээшэлүүлээ.

* * *

Октябриин һайндэрэй урдатээхи ажалай вахтада жагсаһан Химнын совхозой хүдэлмэрилэгшэд үдэр бүри шэнэ амжалта туйлана. Эхэ оронойнгоо баялигые бүри ехээр арьбадхахын тула элбэг һү, мяха, таряа болон хүдөө ажахын бусад продукци абахын түлөө хүсэ шадалаа гамнангүй ажаллана.

Байгша оной гурбадахи кварталай үедэ аймагай ажахынуудай хоорондо дэлгэрһэн социалис мүрысөөнэй дүн согсолходо, Химнын совхоз (директорнь П. Ц. Хайдапов, парткомойнь секретарь П. С. Маланов) илажа гараба. Түс ажахы гүрэндэ һү худалдаха юһэ һарынгаа түсэбые 100 процент, мяхаар — 116, нооһоор 111 процент дүүргэбэ. Нёдондо жэлэй энэ үеынхидэ орходоо нооһо худалдалгые табан процентээр дээшэлүүлһэн, мяха тушаалгые дүрбэ дахин ехэ болгоһон һү абалгые 6 процентээр дээшэлүүлһэн байба.

Р. БАЛДАНОВ, манай корр.

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ: *коммунист ба тэрэнэй уялга*

Коммунистын бэелүүлхэ уялга партиимнай Устав соо тодоор заагданхай гээшэ. Ажаллаха, һураха, партиин ба арадай хэрэгтэ эдэбхитэйгээр хабаадан ябаха эрилтэ хадаа коммунистын дүүргэхэ арюун уялгань болоно.

Гэхэтэй хамта сэдьхэлдэө хадууржа ябаһан нэгэ юумэн тухайгаа хэлэлтэй болоно. Жиирэй колхознигшье, хүдэлмэришэншье, эрдэмтэшье, бага, ехэ зиндаатай хүтэлбэрилэгшэшье байг, бултадаа аб адли партиин гэшүүнэй үндэр нэрэ зэргэтэй, аб адли уялгатай гээшэ.

хаа яахан боложол байгша. Илангаяа политическэ һурилсалай хэшээлнүүдэй үнгэргэгдэжэ байха үедэ коммунист бүхэнэй политическэ мэдэсэеэ дээшэлүүлхэ тухайнь шухала эрилтэ табигдадаг.

Ажалдаал һайн хандасатай ябабал, жиирэй коммунистда ондоо ямар ехэ эрилтэ табигдаха һэм гээд эрдэм мэдэсэеэ дээшэлүүлхэгүй гээшэмнай ехэхэн алдуу болоно. «Хэрбээ би бага юумэ мэдэнэб гэжэ мэдэрбэл, ехые мэдэдэг болохо еһотойб...» — гээд, В. И. Ленин бэшээ ойлгоһон юумэеэ үшөө дахин лаблажа абаха гээшэ политическэ эрдэмээ дээшэлүүлхэ хэрэгтэ аша туһатай арга дүршэл боложо үгэхэ байна.

Политическэ талаараа һайн бэлэдхэлтэй болохоһоо гадна, юрэнхы эрдэмээ дээшэлүүлжэ байха тухайгаа мартажа болохогүй. Энэ зорилгоор элдэб ном, журналнуудые, газетэнүүдые хүдэлмэриингөө һүүлээр сүлөөтэй сагтаа уншажа байха бологдоно. Тиихэ зуураа жиирэй хүнүүд өөһэдынгөө мэргэжэл шадабарие улам таар дүүргэхые оролдодогби. Энэ жэлэй ургаса хуряалгын үедэ ниитын адууһа малда үбһэ тэжээл бэлэдхэхэ оньһожоруулагдамал бригадада байгуулагдаһан партийна бүлэгые толгойлхыем колхозой партбюро даалгаа һэн. Ногооной ургаса нёдондонойхидо хүрэхэгүй байбашье, коммунистнууд түрүүтэй манай бригадын механизаторнууд шадаал һаа ехэ үбһэ хуряахын тула ехэхэн оролдолго гаргаһан байна. Партийна бүлэгэй гэшүүд ажалай бүтээсэ, шанар тушаа саг үргэлжын анхарал хандуулжа, бригадын коллективэй дунда политическэ хүдэлмэри яһала ябуулжа байгаа юм. Илангаяа коммунистнууд Г. Б. Дондоков, Ц. Цыденов гэгшэд тэжээл бэлэдхэлгын үедэ партийна уялгаяа гүйсэд дүүргэжэ шадаа. Бригадымнай гэшүүд Маарагта болон Залтираа гэжэ газарнуудта 4.300 центнер һайн шанартай үбһэ һүрилөө.

Колхозой правлениин, партийна организациин эмхидхэлэй, политическэ хүдэлмэри һайнаар ябуулһанай, колхознигуудай дунда социалис мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлһэнэй ашаар ниитынгээ адууһа малые ган гасуур энэ жэлдэ нёдондонойхиһоо бага бэшэ үбһэ, зелёнко, һолоомо болон талха тариянай зүйлөөр хангаба гээшэбди. Тиигэжэ арбадахи табан жэлэйнгээ хоёрдохи жэлдэ малай үбэлжэлгые эмхитэй һайнаар үнгэргэхэ арга боломжотой болобобди.

САГ ҮРГЭЛЖЭ ҺУРАХА, ЭРДЭМ ШУДАЛХА

Тиимэһээ коммунист бүхэн — жиирэй ажалшан, алба хаагшад, хүтэлбэрилэгшэ байһанһаа дулдыдангүйгөөр Уставай гуримые бүхыдэнь ойлгон мэдэржэ, кэзээдэшье дүүргэжэ ябаха зэргэтэй. Энээн тухай үшөө дахин һануулан хэлэхэмни ямар ушартайб гэхэдэ, заримдаа партиин гэшүүнэй бэелүүлхэ уялгые гүнзэгыгөөр ойлгоогүй, тэрэнээ дутуугаар дүүргэжэ ябадаг ушар үзэгдэдэг гээшэ. Илангаяа зарим жиирэй коммунистнууд даажа байһан участок дээрээ өөрөө һайнаар хүдэлжэ, еһо журамаа сахяад лэ ябаа хадаа, партиин гэшүүнэй үүргые дүүргэжэ ябанаб гээд һанадаг. Тиигэбэшье юрэнхы болон политическэ эрдэмээ саг үргэлжэ дээшэлүүлжэ байха уялгаяа халирхайгаар дүүргэнэ гэжэ эндэ мүнөө хэлэхээ хүсэнэб.

Иимэ дутагдал хүдөөгэй коммунистнуудай дундашье үзэгдэдэг лэ байна. Жэшээнь, мал ажалда хүдэлдэг зарим коммунистнууд һайн ажалшан гэһэн нэрэ солоороо партиин гэшүүн байһан зэргэдээ хүсэдөөр хүрэнэб гээд тоолоно, һанаагаа дүүрэнхэй ябадаг. Үнэн дээрээ энэмнай коммунистын уялгые дутуу дүүргэһэн баримта болоно. Юуб гэхэдэ, тэдэ эрдэм һургуулимнай ехэ бэшэ аад, һайнаар хүдэлөөл һаа, манда ондоо ямар эрилтэ байхаб гэжэ һанана бшуу.

Манай «Победа» колхозой партийна эхин организацида коммунистын уялгые гүйсэд ойлгодоггүй гэхэ гү, али мартаһан нэгэшье хүниие нэрлэхэнь бэрхэтэй байна. Тиибэшье коммунист бүхэнэй юрэнхы болон политическэ эрдэм һургуулияа ходо дээшэлүүлжэ байха уялга тухай хөөрэлдөөн партбюро дээрэ һэн. Энэ хадаа коммунистын ажабайдалай хуули еһон болоно. Энэ эрилтэ жиирэй коммунистдашье сэхэ хабаатай. Элдэб шалтагаанаар залуу наһандаа хүсэд һураагүйшүүлдэ эрдэм номоо дээшэлүүлхэ гээшэ бүришье ехэ удха шанартай. Тэдэнэй тоодо бишье оролсоноб. Тиимэһээл би партиин зэргэдэ ороһонһоо хойшо политическэ болон юрэнхы эрдэмээ саг үргэлжэ дээшэлүүлжэ байхые оролдодог болонхойб.

Һүүлэй жэлнүүдтэ би Эгэтын-Адагай сомоной Советэй дэргэдэ байгуулагдаһан марксизм-ленинизмын үндэһэ һуури шудалха һургуулида һураиаб. Үнгэрһэн жэлдэ КПСС-эй түүхын нэгэдэхи хубиие үзэжэ дүүргээ һэмди. Түрэл партиингаа хүшэр ехэ бэрхэшээлнүүдые дабажа, Октябриин революциин илалтада хүргэһэниие үлэмжэ гүнзэгыгөөр ойлгожо абаабди. Партийна һуралсалай шэнэ жэлдэ КПСС-эй түүхын хоердохи хубиие шудалжа эхилхэбди. Түүхэ заадаг багшын мэргэжэлтэн, сомоной Советэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ Евгения Цыбеновна Будаева пропагандистмнай юм. Энэ жэлэйнгээ һуралсалай программа соо КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежневэй Алма-Ата хотодо болоһон партийно-ажахын эдэбхитэдэй зүблөөн дээрэ, КПСС-эй ЦК-гай октябриин Пленум дээрэ хэлэһэн үгэнүүдые гүнзэгыгөөр шудалхамнай. Мүн бидэниие ехээр һонирхуулдаг уласхоорондын асуудалнуудаар лекцинүүдые шагнажа байхабди. Гадна гол темэнүүдээр пропагандистын лекцинүүдые шагнаһанай һүүлээр семинарска хэшээлнүүдые үнгэргэхэдэ, тэдээн дээрээ өөрынгөө һанал бодолые тодорхойлон үгүүлхэ, дутуу дээшэлүүлхын, шэнэ түрүү дүй дүршэл хэрэглэн ажаллахын тула саг үргэлжэ оролдожо ябаха зэргэтэй гээшэ. Би энэ асуудалда ехэл анхаралаа табидагби. Жэшээнь, «Сельская жизнь» газетэ дээрэ машина, техникэ бүтээсэ ехэтэйгээр ашаглаха талаар дүй дүршэлэй хуудаһанда толилогдоһон материалнуудые, «Сельский механизатор» гэжэ журнал һонирхон уншажа, аша туһатай юумэнүүдые мэдэжэ абадагби.

Арбан найман жэлэй саада тээ курса дүүргэжэ, трактористын мэргэжэлтэй болоһон хүндэ дүршэл шадабаряа улам дээшэлүүлжэ байха гээшэ тон шухала хэрэг ха юм даа. Трактористаар 4—5 жэл хүдэлжэ, нилээд дүршэл шадабаритай болоод байхадаа, тусхай шалгалта амжалтатайгаар барижа, хоёрдохи классай, һүүлдэнь нэгэдэхи классай тракторист болоо бэлэйб. Энэл хугасаада ажалдаа үндэр бүтээсэ туйлаһанай түлөө «Шэн габьяата ажалай түлөө» гэһэн медаляар шагнагдаа, «Республикын габьяата механизатор» гэһэн нэрэ зэргэдэ хүртөө һэм.

Машина, техникэ, механизаторнуудай ажалые һайн мэдэхэ болоод байхадам колхозой правлени тракторна бригадын бригадираар, МТМ-е даагшаар томилһон байха юм. Мүн харюусалгатай партийна даалгабаринуудыешье дүүргэжэ ябааб. КПСС-эй райкомой гэшүүнээр нэгэнтэ бэшэ һунгагдаһан байгааб. Тэрэшэлэн гурбан зарлал соо удаагаар сомоной Советэй депутадаар һунгагдабаб. Тиин мүнөө депутадай уялгые дүүргэхын тула горитой хүдэлмэри хэхэ бологдоно. Гадна партийна даалгабаряа саг соонь нарин нягтаар дүүргэхые оролдодогби.

Ниигээд лэ үбэлэй һарануудта мал ажалһаа ашаг шэмэ ехээр абахын түлөө шанга тэмсэл эхилбэ. Энэ хугасаада бидэ механизаторнууд алибаа тэжээл зөөхэһөө эхилээд, ехэ хүдэлмэри хэхэ, малшадта туһалха болонобди.

Энэ бүхы харюусалгата ажалайнгаа хажуугаар үбэлэй һарануудта элдэб һургуули, курсануудта һуража эрдэм мэдэсээ дээшэлүүлхэ үе эхилбэ. Малшад, механизаторнууд, коммунистнууд, — бултадаа мэргэжэл шадабаряашье, юрэнхы болон политическэ эрдэмээ дээшэлүүлхын тула элдэб курсада, үдэшын һургуулида, партийна болон комсомольско һуралсалда ябаха, заочноор ба бэеэ даагаадшье һураха еһотой болоно. Анханайнгаа һургууляар һанаагаа дүүргэнгүй, эрдэм мэдэсээ, дүршэл шадабаряа улам гүнзэгырүүлжэ байха гээшэ мүнөө сагаймнай эрилтэ мүн ха юм. Тиимэһээ ехые мэдэдэг, шададаг болохын тула һурахал еһотойбди.

Г. ЖАМБАЛОВ,
Яруунын аймагай «Победа» колхозой тракторист, КПСС-эй гэшүүн.

ШЕФҮҮДЭЙ ХҮСӨӨР

1977—1980 онуудта республикын колхоз ба совхозуудта хартаабха үйлэдбэрилгые дээшэлүүлхэ тодорхой хэмжээнүүдые хараалһан тогтоол КПСС-эй обком, Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Совет энэ зундаа баталан абаһан байгаа. Тэрэ тогтоолой еһоор республикын промышленна предприятинуудай коллективүүд хартаабха хадагалха хранилищинуудые бариха хэрэгтэ колхоз, совхозуудта туһалха зэргэтэй һэн. Энэ асуудалаар республика доторгоритой ажал ябуулагдажа байнхай.

Ниислэл хотын СССР-эй 50 жэлэй ойн нэрэмжэтэ «Теплоприбор» заводой коллектив Улаан-Үдын аймагай «Искра» колхозые шефтээ абанхай. Дээрэ дурсагдаһан тогтоол бэелүүлэн, тус заводой хүдэлмэришэд «Искра» колхоздо 5000 тонно хартаабха хадагалха хранилищи барижа эхилһэн байгаа. Энэ хүдэлмэридэ тусхай бригада табигдажа, бүтээсэ ехэтэйгээр ажаллаа.

Электрокалорифертэй типовой хранилищиин барилга һаяын үдэрнүүдтэ дүүргэгдэжэ, гүрэнэй комисси «һайн» гэһэн сэгнэлтэтэй тушаажа абаба.

Манай корр.

ЭРХИМЛЭГШЭДТЭ—ШАН

Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Совет болон профсоюзуудай областной Совет байгша оной гурбадахи кварталда республикын промышленна предприятинуудай дунда электрын элшэ хүсэ арьбалха, гамнаха талаар дэлгэрһэн социалис мүрысөөнэй дүн гаргаба.

Мүрысөөндэ түрүү һуури эзэлһэн Тимлюйн цементын завод (директорынь А. К. Рыжов, парткомойнь секретарь А. М. Ананьев, профсоюзайнь завкомой түрүүлэгшэ Н. С. Чирков) үйлэдбэриингөө түсэб 100,1 процент дүүргэхэдээ, 0,3 процентээр электрын элшэ хүсэ гамнажа шадаһан байба. Тиин эдэнэр Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Советэй, облпрофсоветэй дамжуулгын Улаан тугга, 1875 түхэригэй нэгэдэхи мүнгэн шанда хүртэбэ.

МВД-гэй предприяти (начальнигынь Л. А. Друй, парторганизациинь секретарь Г. Н. Лютин, месткомойнь түрүүлэгшэ Г. В. Сахаров) хоёрдохи мүнгэн шанда хүртэбэ.

Үнгэрһэн үе соо авиационно, «Теплоприбор», «Электромашина» заводууд электрын элшэ хүсэ алмаха талаар һайн үрэ дүн туйлаа гэжэ тогтоол дотор хэлэгдэнэ.

Манай корр.

ОКТЯБРИИН ИЛАЛТА ТҮГЭС ДАБШАСАА[...]
КОММУНИЗМ ТЭЭШ[...]
Улаан талмай дээрэ сэрэгэй парад, ажалшадай жагсаал бол[...]

(Түгэсхэл. Эхиниинь 1-дэхи нюурта).

«Ура!» хашхараан гурба дахин талмай дээгүүр эбхэрэн соностоно. Артиллериин салют нэерня. Нэгэдхэгдэмэл Сэрэгэй оркестр Советскэ Союзай Гимн гүйсэдхэнэ.

Сэрэгүүдэй баярай жагсаал эхилнэ. Еһо заншалаар эдир барабанщигууд — Москвагай сэрэгэй-хүгжэмэй һургуулиин һурагшад түрүүлэн ябана.

Сэрэгэй академинүүдэй һурагшадай жагсаалнууд Улаан талмай дээгүүр үнгэрнэ. Эдэ офицернүүд командирай, залуу сэрэгшэдые хүмүүжүүлэгшэдэй мэргэжэл шэлэһэн байна. Коммунис партиин захиралтаар эдэнэр Эхэ ороноо, социалис хани нэгэдэлтэ оронуудай аша туһа хамгаалхаар хододоо бэлэн юм.

М. В. Фрунзиин нэрэмжэтэ сэрэгэй академиин колонно сэрэгэй академинүүдэй жагсаалые нээбэ. Жара шахуу жэл соо тэрэ Коммунис партидаа, совет арадтаа хизааргүй үнэн сэхэ үндэр мэргэжэлтэдые — командирнуудые һурган бэлдэнэ. Академидэ һураһан олон хүнүүд Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агуухэ дайнай жэлнүүдтэ онсо шалгаржа, сэрэгэй элитэ мэдээжэ начальнигууд болонхой.

В. И. Ленинэй нэрэмжэтэ сэрэгэй-политическэ академиин, Ф. Э. Дзержинскиин нэрэмжэтэ сэрэгэй академиин, Советскэ Союзай Маршал Р. Я Малиновскиин нэрэмжэтэ бронетанкова сэрэгэй академиин, В. В. Куйбышевай нэрэмжэтэ сэрэгэй-инженерно академиин, Советскэ Союзай Маршал С. К. Тимошенкын нэрэмжэтэ химическэ зэбсэг хэрэгсэлнүүдһээ хамгаалалта хэдэг сэрэгэй академиин, Ю. А. Гагаринай нэрэмжэтэ агаарай-сэрэгэй академиин, Н. Е. Жуковскиин нэрэмжэжэ агаарай-сэрэгэй инженерно академиин һурагшад жэгдээр алхалан, Мавзолейн урдуур үнгэрбэ. Эхэ оронойнгоо үмэнэ дайшалхы габьяатай байһан тухайнь элирхэйлэн гэршэлһэн элдэб үнгэтэй орденуудай лентэнүүд эдэнэй туг бүхэндэ бии.

Һүүлээрнь сэрэгэй дээдэ училищинуудай һурагшад жэгдэ алхасаар дабшана. Улаан талмай дээрэ байгшад Москвагай, Калининай суворовско сэрэгэй училищинуудай, Ленинградай нахимовска далайн сэрэгэй училищиин һурагшадые халуунаар угтаба.

РСФСР-эй Верховно Советэй нэрэмжэтэ Московско ниитэ сэрэгэй командна дээдэ училищиин курсантнуудай жагсаал талмай дээрэ гаража ерэнэ. Энэ хадаа ороной эгээл үниинэй сэрэгэй һургуулинуудай нэгэниинь болоно. — Тэрэ В. И. Ленинэй заабаряар 1917 оноч декабрь һарада эмхидхэгдээ һэн. Эндэ һуража гараһан 70 гаран хүн Советскэ Союзай Геройнууд болонхой.

Сэрэгэй техникэ дабшан гаража эхилнэ. М. И. Калининай нэрэмжэтэ гвардейскэ мотострелково Таманска дивизиин подразделенинүүд бронетранспортерн у у д а а р дабшана. Энэ соединени дайшалхы алдарта зам гаталаа. 1976 оной һуралсалай жэлые сэрэгшэд-таманскынхид амжалтатайгаар түгэсхэбэ.

Дайнай һүүлэй жэлнүүдтэ Совет Армиин ба Далайн-Сэрэгэй Флодой сэрэгэй техникэ хэдэн удаа һэльбэн шэнэдхэгдэһэн байна. Эрдэм наукын ба үйлэдбэриин тон шэнэ туйлалтануудаар тэрэ нарижуулагдана. Манай арми болон флот мүнөөнэй шэнэ буу зэбсэгээр, тэрэ тоодо элдэб ракетэнүүдээр хангагданхай.

Артиллериин һүүлээр ПВО-гой ракетнэ сэрэгүүдэй мүнгэлмэл түхеэрэлгэнүүд талмай дээрэ харагдана. Үдэр, һүни илгадгүй, ямаршье сагай уларилда эдэнэр Эхэ оронойнгоо амгалан тайбан огторгойе сахин хамгаална.

Сэрэгэй ракетнэ техникын элдэб зүйлнүүд сэрэгэй парадта харуулагдаһан байна.

Совет Арми болон Далайн-Сэрэгэй Флот дайшалхы ба политическэ бэлэдхэлдээ шэнэ амжалтануудые туйлажа, Агуухэ Октябриин 59 жэлэй ойе угтаба.

Нэгэдхэгдэмэл оркестрэй жагсаалаар сэрэгэй парад дүүрэнэ.

Айхабтар олон тугууд Улаан талмай дээрэ эбхэрэн гаража ерэнэ. Фанфаранууд зэдэлнэ. Эдэнэй һайндэрэй уряада бүхы түүхэ харюусана. Түүхэтэ һара үдэр—1917 гэһэн тоонууд тугшадаи оройгоор яларан харагдана. В. И. Ленинэй дүрэ зураг — түрүүшын машина дээрэ. «Засаг түрэ — Советүүдтэ!». «Арадуудта — эб найрамдал!», «Таряашадта газар үгэхэ!» гэһэн Октябриин революциин уряа лозунгнуудаар, улаан тугуудаар шэмэглэгдэһэн домог суута «Аврора» крейсерэй дүрэ хүнүүдэй дундуур тамарна».

Революционно дуунуудай аялга хүгжэм доро тугшад талмай дээрэ гаража ерэнэ. «Ура!» хашхараан һүр жабхалантайгаар зэдэлнэ. «Бүхэдэлхэйн түүхэдэ шэнэ үе саг — дэлхэйе раволюционно еһоор шэнэдхэн хубилгалгын, капитализмһаа социализмда шэлжэн оролгын үе саг нээһэн Агуухэ Октябрь мандаха болтогой! — гэһэн дүлэтэ уряа хүнүүдэй зүрхэ сэдьхэлдэ омогорхол түрүүлнэ.

Ниислэл хото Октябрьда элидхэнэ. «Жэшээтэ һайн предприятинуудһаа, эмхинүүдһээ, микрорайонуудһаа — жэшээтэ коммунис хото город хүрэтэр!» — гэһэн москвагайхидай уряае гоё һайхан хабтаһан дээрэ уншанабди. Москвагай промышленность 3500 гаран эдлэл хэрэгсэл гүрэнэй шанарай тэмдэгтэйгээр бүтээн гаргана, энэ жэлэй 10 һара соо 3,4 миллионһоо үлүү дүрбэлжэн метр талмайтай байрын гэрнүүд баригдажа, ашаглалгада оруулагдаа.

Студентнэрэй эрхим түрүү барилгын отрядууд жагсаалда дабшана. КПСС-эй XXV съездын нэрэмжэтэ студентнэрэй бүхэсоюзна барилгын отряд энэ жэлдэ 1 миллиардһаа үлүү түхэригэй ажал хэһэн байна. «Арбадахи табан жэлдэ — залуушуулай габшагай ажал, мэргэжэл шадабари, бэдэрэлтэ» гэһэн үгэнүүд совет арадай алдарта еһо заншалнуудта залуушуулай үнэн сэхэ байлгын шахаа тангариг мэтээр соностоно.

ДОСААФ-ай подразделенинүүд жэгдээр алхалан үнгэрнэ.

Ленинэй гар табиһан эб найрамдал тухай Декрет хадаа дэлхэй дээрэхи түрүүшын социалис гүрэнэй хуули гаргаһан түрүүшын акт байгаа гээд совет хүнүүд омогорхоно. Эдэ бүхы жэлнүүдтэ Агуухэ Октябриин Эхэ орон дэлхэй дээрэ эб найрамдалай хэрэгэй нлан мандахын түлөө залан сэхээр, хэлбэришэгүйгөөр тэмсэдэг байгаа, мүнөөшье тэмсэнэ. Мүнөөдэр Октябриин һайндэрэй жагсаалда энэ элеэр харагдана.

Мүнөө үедэ Октябриин ороной эб найрамдалта политика КПСС-эй XXV съезд дээрэ һайшаагдан абтаһан амгалан байдалай программа дотор бэелнэ. Жагсаалда ябагшад Мавзолейн урда зогсожо, үреэл табина. «Советскэ Союзай Коммунис партиин эб найрамдалта гадаадын политика мандаха болтогой!».

«Эб найрамдал» гэһэн үгэ бүхы талмай дээгүүр бэшэгдэнэ. Эгээл энэ үедэ эндэһээ үхибүүд Мавзолей тээшэ гүйлдэжэ ошобо. Эдэнэр түбэй трибунада гаража, парти, правительствын хүтэлбэрилэгшэдтэ баглаа сэсэгүүдые барюулаа, һайндэрэй улаан бантнуудые зүүгээ.

«Ура!» хашхараан зэдэлнэ, альга ташалган болоно. Һайндэрэй жагсаал эхилнэ. Улаан талмай дээрэ шад улаан тугууд далбажа, нэгэ туг — Агуухэ Октябриин илалтын туг шэнгеэр үзэгдэнэ. Совет хүнүүд энэ тугые дайн байлдаанай дүлэн соогуур түрүүшын түсэбтэ табан жэлэй бэрхэшээл түбэгүүд соогуур үндэр дээрэ үргэжэ гараһан байна. Үбгэ эсэгэнэрэйнгээ гарһаа илалтын туг халан абахадаа, коммунизм байгуулагшадай залуу үетэн революцяар мүндэлһэн еһо заншалнуудые нангинаар сахина, арьбадхана.

Баатар-хотын шагналнуудтай Москвагай туг урда таладань харагдана. Ниислэл хотын индустри продукци үйлэдбэрилхэ, худалдаха арба һарынгаа даабарине амжалтатайгаар дүүргээ. Оронойнай арадай ажахы түсэбһээ гадуур хэдэн миллион түхэригэй элдэб продукци абаһан байна. Агуухэ Октябриин 59 жэлэй ойн хүндэлэлдэ туйлагдаһан ажалай ехэ илалтануудые тодорхойлһон транспарантнууд, лозунгнууд жагсаалда ябагшадай дундуур харагдана.

Москвагай промышленностиин гигант — И. А. Лихачевой нэрэмжэтэ автомобильна завод жагсаалда гараба.

СССР-эй 50 жэлэй ойн нэрэмжэтэ автомат лининүүдэй заводой станок бүтээгшэд һайндэрөө урма баяртайгаар угтаһан байна.

«Хадуур ба Балга» гэжэ металлургическа заводой хүдэлмэришэдэй һайндэрэй жагсаал дээгүүр у[...] гууд далбан намил[...] хэдээ мартенэй [...] соохи дүлэнэй хэл[...] үзэгдэнэ.

Гэр байрын [...] барилгын хэм[...] Москва дэлхэй д[...] хи һуури эзэлнэ. [...] дай мэргэжэл хад[...] тын эгээл хүндэтэй [...] жэлнүүдэй нэгэнии[...] Социалис Ажалай [...] А. Л. Громовой, В.[...] ворнициин, Н. А. [...] М. А. Лазаревай, [...] Сергачевой, И. И[...] вай болон эдэнэй [...] нэрэнүүдые хэн м[...] даа! Эдэнэй олонхи[...] дэрэй жагсаалда ябя[...]

Алдарта «Тр[...] хүдэлмэришэдые хо[...] нинабди. Элдэб үн[...] дүүд хүн бүхэнэй д[...] на.

«Эрхим шанар[...] жэлдэ — бата на[...] ажал!» — гэһэн гүр[...] нарай тэмдэгтэй [...] ранттай Владимир [...] нэрэмжэтэ заводой [...] талмай дээрэ гараба[...] нистнууд Н В [...] И. Г. Амосов, Н. [...] цов гэгшэдэй хүтэ[...] бригаданууд энэ [...] үүсхэл гаргаа һэн [...]

Улаан талмай [...] ажалда нуга таряа[...] һаалиин фермэнүү[...] тарнуудта альга [...] «Ороной таряашадта[...] дар соло!» гэһэн л[...] мирязевска районо[...] саалшад дээгүүр [...] Энэ жэлдэ үндэр [...] сын хуряагдаһан т[...] лахадаа, бүхы сове[...] урма баяртайгаа[...] КПСС-эй ЦК-гай [...] үндэр трибуна дэ[...] ян ургаса ху[...] үнэн зүрхэнэй ба[...] лан хүргэгдэһэн б[...]

Москвагай К. А. [...] зевай нэрэмжэтэ х[...] хын академиин ж[...] алтан шара таряана[...] суудые абажа яба[...] ряашадай ажал х[...] хабаатай байһанаа [...] Октябриин 59 жэлэ[...] хёохы ухаан бо[...] ажал хэрэгүүдээр [...] Ленинградска [...]ра[...] саалда ябагшад эн[...] дорхойлбо.

Свердловско рай[...] саалда танил хүнүү[...] актёрнууд, хүгжэм[...] зураашад. «Ажалша [...] манай искусствын [...] нууд» гэһэн у[...] транспарант олоной [...] татана.

Тугшад Москва[...] шадай түлөөлэгшэ[...] саалые түгэсхөө.

Агуухэ Октябри[...] лэй ойе һайндэрлэ[...] ти ба совет арадай [...] лэй. Коммунис па[...] дэр уг зорилгонуу[...] дүүдэй ороной хүнү[...] сэхэ, КПСС-эй XX[...] шиндхэбэринүүдые [...] тайгаар бэелүүлхэ [...] тэй байлгын толот[...] шэ боложо үнгэрбэ[...]

ТАСС-ай корр[...] дентнүүд В. КО[...] О. МОСКОВС[...] В. СЕРОВ, Д. С[...] НОВ, Е. ХОР[...] гэгшэд Улаан [...] дээрэһээ репорта[...]

МОСКВА. П. П. Щербаковой нэрэмжэтэ торгоной комбинадай хоёр мянганһаа дээшэ хүн политическэ эрдэм мэдэсээ дээшэлүүлнэ. Кружок болон семинарнуудай хэшээлдэ политгэгээрэлэй кабинет ехэ туһа хүргэнэ. Эндэ хэрэгтэй литература, уран гоёор шэмэглэгдэһэн плакат болон диафильмнууд бии юм.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: комсомол басагад Ирина Куренкова, Надежда Шипова хоёр политгэгээрэлэй кабинет соо хүдэлжэ байна.

ГРУЗИИН ССР. Кутаисиин С. Орджоникидзиин нэрэмжэтэ автомобилиин заводто арадай хинагшадай бүлэг болон постнууд эмхидхэгдэһэн. Тэдэнэр продукциин шанарай түлөө тэмсэнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: арадай хинагшадай бүлэгэй гэшүүд (зүүн гарһаа): наладчик Алексей Чепелев, экономист Кетеван Алишбая, ОТК-гай наладчигай орлогшо Андрей Кацадзе, конструктор Гиви Чечанидзе, наладчик Георгий Геладзе гэгшэд заводой продукци шалгажа байна.

ТАСС-ай фотохроника.

СОЮЗНА РЕСПУБЛИКАНУУДААР

РСФСР:

УАЗ — ТҮРҮҮ ОНЬҺОН АРГА

Ульяновскын В. И. Ленинэй нэрэмжэтэ автомобилиин заводто автомобилиин линиин бүлэг түхеэрэлгэнүүд ашаглагдажа эхилбэ. Тус түхеэрэлгэнүүд тормозой барабан болон бусад детальнуудые мүлидэг, хабсардаг байха юм. Ажалайнь бүтээсэ гурба дахин, нэгэ часай туршада хоёр зуун зүйлнүүдые хэжэ урдиһаа доо хоёр дахин ехэ гээшэ. Энээнэй ашаар продукциин шанар мэдэхээр һайжараа.

Автомат оньһон аргануудые хэрэглэлгэнэй ашаар предприяти 1,5 миллион түхэриг мүнгэ алмахын гэхэдэ, предприятида үйлэдбэрилэгдэһэн автомобилинуудай шанарта онсо анхарал хандуулагдана.

Ульяновскын автомобиль бүтээгшэдэй гол зорилго гэхэдэ, автомобиль бүхэн удаан саг оно забабаридо оронгүй 180 мянганһаа 220 мянган километр ябаха болоно. Энэ ушарһаа заводто шэнэ оньһон аргануудые нэбтэрүүлэгдэнэ.

Эдэ бүгэдэнэй ашаар жэлэй эхинһээ хойшо түсэбһөө гадуур хоёр миллион түхэригэй продукци хэгдэһэн байна.

ГОЛ МҮРЭНҮҮДТЭШЬЕ, ДАЛАЙНУУДТАШЬЕ

«Оский» — Красноярскын судна бүтээлгын заводой хэһэн «Гол мүрэн-далай» гэжэ классай теплоход ниигэжэ нэрлэгдэнэ. Иимэ онгосонууд гол мүрэнүүдээршье, далай соогууршье ашаа шэрэхэ аргатай юм. 2.100 тонно уһанай түлхисэтэй. Автомат түхеэрэлгэнүүдээр хангагданхай, сагай уларил мэдэхэ радио-түхеэрэлгээр зэбсэгжэнхэй. Тиимэһээ теплоходые хэдыхэн хүн залан ябуулха аргатай юм.

Арбадахи табан жэлэй туршада Красноярскын судна бүтээгшэд иимэ түхэлэй онгосонуудые бүри олоор бариха хараатай.

КИРГИЗИ.

НЭГЭ ТАРЯАЛАН ДЭЭРЭЬЭЭ ХОЁР УРГАСА

Кара-Суйска районой таряашад ургаса хуряаһанай һүүлээр тэрэ газартаа кукуруза тариһан юм. Ногоон набшаһата тэжээл бужагаһан ургажа, таряашад зуун мянган шахуу центнер силос дараһан байна.

Колхоз болон совхозууд эртын овощ, ургаса хуряаһанай һүүлээр жэл бүри тэндээ кукуруза тарижа, уһалдаг заншалтай. Энэ жэлдэ 3,5 мянганһаа үлүүтэй гектарта кукуруза тариһан шуу. Гектар бүхэнһөө 250—300 центнер ногоон набша хуряажа, ниитын малда бардам хүрэхэ тэжээлтэй болоһон байха юм.

Ленинскэ, Сузакска, Узгенска районуудай нэлэнхы ехэ тарлалан дээрэ нэгэ доро кукуруза, свёкло таригдаһан шуу. Гектарай 400 центнер ногоон набша, 200 центнерһээ үлүүтэй свёкло хуряажа абаа.

МОЛДАВИ:

ҮҮСХЭЛ ДЭМЖЭН ҺАЙШААГДАНА

Кишинёв хотын оёдолой фабрикын К. Гончарай бригада Агуу Октябриин хүндэлэлдэ дэлгэрһэн социалис мүрысөөндэ оролсожо, жэлэйнгээ түсэб сагһаа урид дүүргэбэ. Эрэ хүнэй үмдэхэ 260 костюм даабариһаа гадуур оёһон байна.

Ажалай ашаг үрэ дээшэлүүлһэнэй ашаар амжалта туйлагдаа. Ажалай бүтээсые дээшэлүүлхын, оньһон түхеэрэлгэнүүдые түргэнөөр ашаглахын, технологическа зүйлнүүдые нарижуулхын тула хамтаараа зүбшэлсэһэн, ашатай арга хэмжээнүүдые абаһан байха юм. Мүнөө тус коллектив бүхы продукцияа гансал эрхим һайн шанартайгаар, түрүүшын эрилтээр тушаана.

— Туйлаһанаараа һанаагаа амаржа байхагүйбди, — гэжэ К. Гончар хэлэнэ. — Арга нөөсэнүүд бии. Эдэ бүгэдэниие хэрэглэжэ, түсэбһөө гадуур үгтэхэ продукцияа хорин процентээр үлүүлэн дүүргэхэбди. Тиигэжэ табан жэлэйнгээ түсэб сагһаа урид дүүргэхэбди.

Тус бригадын үүсхэлые эндэ үргэнөөр һайшаан дэмжэгдэнэ.

КАЗАХСТАН.

АВТОМАТ СТАНЦИНУУДАЙ «ДҮХЭРИГ»

Балхашаи урда бэедэхи Актогай гэжэ һууринда териологическа автомат хэрэглэгдэһэн юм. Һаяшаг станци сагай уларил тухай агаарта сонособо. Энэ [...]ци ашаглагдажа, үбэлэй [...]та Тянь-Шань хадын мойгоор, мүн Балхаш [...] Алаколь нуурнуудай [...] изможһэн бэлшээрин[...] холбоһон арбан автомат [...]цин «дүхэриг» ниил[...]нэ.

«Дүхэригһөө» ерэһэн [...] дээнэй еһоор бэлшээри[...] зарнуудта сагай ул[...] ямар байхые шэнжэлжэ[...]на. Тиигэжэ хонишодто [...] шалан радиогоор дуу[...] хүйтэнһөө, һалхи шуур[...] тэдэниие һэргылнэ.

Тус автомат станц[...] Казахстанай холын бэ[...] рииие гэхэ гү, али Муг[...] хадануудай ба Устюрт [...] ганай хоорондохи га[...] дые харааһаан алда[...] сагай улирал тухай са[...] гэлжэ мэдээсэнэ.

БЕЛОРУССИ:

ШИИНЫН ХОЕРДО[...] ЗАВОД ХҮДЭЛЖЭ ЭХИЛЭЭ

«ЗИЛ-130», «ГАЗ-53[...]жэ түхэлэй автомоби[...] шиинэнүүд Белору[...] шиинын комбинадһаа [...] һан байна. Эдэнь удаа[...] элэхэгүй, тон бүхэ юм.

Юһэдэхи табан жэлэ[...] гасаада ашаглалгада [...] комбинат томо шиинэну[...] хэхээр мэргэжэжэ ба[...] Эдэнь адар томо авто[...]на, трактор болон [...] ябаха тэргэнүүдтэ хэр[...] дэхэ байна.

(ТАСС[...]

...ИИТЫН ГУРИМ САХИХА АЛБАНАЙ 59 ЖЭЛ

...ин Центральна Комитедэй октябриин Пленум КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. ...й хэлэһэн үгөөр. Верховно Соведэй шиидхэбэринүүдээр ...ан оронойманай ажалай ба политикын дэбжэлтын оршон совет милициин ...н баярые тэмдэглэ... Агуухэ Октябриндэлһэн хүдэлмэри... милици... ис партиин хүтэлбэ... социалис хуули, гурим бэхижүүлхэ өөрынгөө сэхэхэн хуоруулжа шадаа. ...нис байгуулалтын ...уеын шатада, социа... демократиин улам хүгжэлтын харилсаа хол... улам бэхижэжэ бай... дотоодын хэрэгүүдэй органуудай үүргэ улам ...һээ.

... хуули сахилгын, ...ествын, совет граж... эрхэ сүлөөгэй ... алба хэдэг мили... уратурын, сүүдүүциин органуудай ябуулгые шэнэдхэн һайжаруулгада бидэнэй саг үргэлжын анхарал хандуулдаг ба саашадаашье хандуулха байһамнай ойлгосотой. Эдэ зургаануудай хүдэлмэрилэгшэдэй хүнгэн бэшэ, хүндэтэй ажалые парти ба гүрэн үндэрөөр сэгнэнэ, эдэ зургаануудые бэлэдхэл һайнтай, нэрэ түрэдөө хүрэмэ хүдэлмэрилэгшэдөөр хангаха хэрэгтэ анхарал хандуулха» — гэжэ КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежневэй XXV съезд дээрэ хэлэһэн гүнзэгы удхатай үгэнүүдые милициин хүдэлмэрилэгшэд хүндэтэйгөөр угтан абаа.

«Нийтын гурим сахиха ба гэмтэ ябадалтай тэмсэхэ хэрэгтэ совет милициин гол уялга ба тэрэнэй эрхэ тухай» СССР-эй Верховно Соведэй Указ, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй баталан абаһан совет милици тухай дүрим милициин органуудай ба тэрэнэй оперативна албанай ажалые улам һайжаруулха талаар парти, правительствын абаһан шухала хэмжээ ябуулганууд эдэ бүгэдые гүйсэд гэршэлнэ.

Коммунис партиин, Совет правительствын үдэр бүриин анхарал оролдолгые милициин органуудай хүдэлмэрилэгшэд оролдосотой ажалаараа харюулха, арад зондоо үнэн сэхээр алба хэхэ гэжэ оролдоно.

Гэмтэ ябадалтай эрид шууд тэмсэхын тула административна органууд нэн түрүүн ойлгууламжын, һэргылэмжын хүдэлмэри үргэноор ябуулха зэргэтэй. Республика дотор гэмтэ ябадал гаргаһан ушарые наринаар шэнжэлжэ үзэхэдэ, тэдэнэй 75 процентнь нийтын журам эбдэлгэһээ, 90 процентнь архидалгаһаа болоно гэжэ элирүүлэгдэнхэй. Дотоодын хэрэгүүдэй органууд түс шэнжэлгые хараадаа абажа, коллективүүдтэй, нийтын, эмхи зургаануудтай хамта нийтын ёһо гурим һайжаруулха хэмжээ ябуулгануудые хараалаанхай. Нийтын гурим сахиха хүдэлмэридэ манай ороной ажалшад, эдэбхитэйгээр хабаадалсана. Энэ шухала хэрэг зүбөөр шиидхэлгэдэ арадай дружинанууд гол һуури эзэлнэ гэжэ эндэ онсо тэмдэглэмээр. Һайн дуранай арадай дружинанууд нийтын гурим наринаар сахихаһаа гадна, гэмтэ ябадал һэргылхэ хэрэгтэ анхаралаа ехээр хандуулна. Республикын арадай дружинануудта хэдэн мянган хүдэлмэришэд, колхозникууд, алба хаагшад, студентнүүд хабаадана.

Авиационно заводой, ЛВРЗ-гэй, Зүүн Сибириин технологическа институдай, прибор-бүтээлгын заводой арадай дружинын эдэбхитэй ажалые хотымнай ажалшад һайшаадаг юм

Арадай зөөри наринаар хамгаалха хэрэгтэ дружинын ямар хубитаяа оруулдагые нимэ жэшээгээр гэршэлжэ болоно. Байгша оной августын эхеэр Сэлэнгын аймагай «Эрдэм» колхозой колхозник, арадай дружинник Ц. Ч. Буянтуевта танигдаагүй хүнүүд һүни магазинда орожо, хулгай хэнэ гэжэ мэдэгдэбэ Арадай дружинник Буянтуев долоон хоногой туршада энэ магазинай хойноһоо ажаглалта хээ. Энэ хүдэлмэреэ эмхитэйгээр ябуулһанайнгаа ашаар, августын 8-най һүни магазинда хулгай хэһэн гэмтэдые бариһан юм. Буряадай АССР-эй Дотоодын хэрэгүүдэй министерство эдэбхитэй арадай дружинник Ц. Ч Буянтуевые бэлэгээр шагнаа.

Гэмтэ ябадалһаа һэргылхэ хүдэлмэрые һайнаар ябуулха хэрэгтэ милицидэ туһалдаг пунктнууд, һэргылгын Соведүүд ехэ үүргэ дүүргэнэ. Предприятинуудай, эмхи зургаануудай түлөөлэгшэд, депутадуудай бүлэгүүд, арадай дружинанууд, нүхэдэй сүүдүүд, һайн дураар хүдэлдэг хүүгэдэй комнатонуудай эдэбхитэд милицитэй хамта партиина, совет органуудай хүтэлбэри доро ажалаа эмхидхэхэдэ, гэмтэ ябадал гаргаха ушартай тэмсэхэ хүдэлмэрине һайжаруулна

Мүнөө үедэ республика доторнай милицидэ туһалдаг 58 пунктнууд, т э д э. нэй 18-ниинь Улаан-Үдэдэ хүдэлнэ. ЛВРЗ-гэй поселогой микрорайондохи пункт (нийтын соведэй түрүүлэгшэ Н. М. Ефимова), түмэр замай транспортын микрорайондохи пункт (нийтын соведэй түрүүлэгшэ В. И. Алексеев, «Элеватор» гэжэ микрорайондо (нийтын соведэй түрүүлэгшэ Б. Б. Будажабон). Яруунын аймагай Гүүндэ тосхоной пункт ажалаа һайнаар эмхидхэнэ гэжэ хэлэлтэй.

Үнгэрһэн үедэ Буряадай милициин подразделенинүүдтэ эрхим кадрнууд урган гараа. Өөрынгөө ажалые эрхим һайнаар мэдэхэ, түрүү аргаар ажалаа эмхидхэхые оролдодог милициин отличнигууд манда яһала олон. Хатуу шэрүүн үедэ хүдэржэһэн, аха нүхэдэйнгөө арюун һайхан ёһо заншалые тэдэнэр залуу үетэндэ дамжуулан үгэнэ.

Буряадай АССР-эй МВД-эйн таһагуудай, подразделенинүүдэй хүдэлмэрилэгшэд түсэбтэ арбадахи табан жэлэй түрүүшын жэлдэ абаһан социалис уялгануудаа нэрэтэй солотойгоор дүүргэхын тула оролдожо байнхай. Милициин органуудай харюу салгатан хүдэлмэреэ олон нийтэтэй хамта һайнаар ябуулһанай ашаар республикын олохон хүдөө нютагуудта нийтын гурим наринаар сахигдадаг, гэмтэ ябадал гаргаха ушар тохёолдохоёо болинхой Советскэ, Октябрьска районуудта. Бэшүүрэй, Мухар-Шэбэрэй. Ахын, Хойто-Байгалай аймагуудта гэмтэ ябадал гаргаха ушар үсөөрһэн байна.

Социалис хуули наринаар сахидаг, эрхэтэдэй мэдүүлгэнүүдтэ наринаар хандадаг, гэмтэ ябадал гаргагшадтай эрид тэмсэдэг, нийтын журамые наринаар сахижа байдаг хүдэлмэрилэгшэд манай Буряад орондо яһала олон. Милициин олохон хүдэлмэрилэгшэдэй үбсүүе орден, медальнууд, хүндэтэ тэмдэгүүд шэмэглэнэ.

Пенсидэ гараһан милициин ветерануудые, өөһэдынгөө баян дүй дүршэл залуу үетэндэ дамжуулжа байһан милициин олон тоото хүдэлмэрилэгшэдые хүндэлхэ ёһоорoo хүндэлнэбди. Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агуухэ дайнай ветерануудай Н. Н Норбоев, Н Ф. Федотов, Ф И Наглаев, Д. Е. Мочалкин, Л. Л Хантаев, А. П Ратушный, А. А. Тихонов, В. М. Жилин болон бусад олон нүхэд тэдэнэй тоодо орон.

«Совет милициин отличник» гэһэн хүндэтэ нэрэ 258 хүдэлмэрилэгшэд зүүжэ ябана Тэдэнэр өөһэдынгөө оролдосотой ажалаар залуу үетэндэ, Эхэ орондоо үнэн сэхээр алба хэхые, шахаа тангаригаа дүүргэхые һургана.

Милициин үдэрые тэмдэглэжэ байхадаа, ажалай түрүүшүүлые онсо тэмдэглэмээр гээд һанагдана. Железнодорожно райгүйсэдкомой уголовно бэдэрэлгын ахалагша инспектор, милициин капитан Б П. Драгин, Захааминай аймгүйсэдкомой дотоодын хэрэгүүдэй таһагай мүрдэгшэ, милициин капитан В. М. Иванов, Советскэ райгүйсэдкомой ОВД-эйн хүдэлмэрилэгшэ, милициин ахалагша сержант нүхэр Придорожный. Яруунын аймгүйсэдкомой дотоодын хэрэгүүдэй таһагай милициин капитан Г. М. Дондоков гэгшэд ажал хүдэлмэридөө һайн амжалтануудые туйлана

КПСС-эй XXV съездын хүндэлэлдэ дэлгэрһэн социалис мүрысөөндэ шалгаржа. Буряадай АССР-эй МВД эйн Хүндэлэлэй самбарта бэшэгдэһэн ажалай түрүүшүүл тухай хэлэмээр. Буряадай АССР эй МВД-эйн ОУР-ай ахалагша инспектор, милициин капитан Л. М Чикаш, Прибайкалиин райгүйсэдкомой ОВД-эйн милициин ахалагша лейтенант А А. Бурмакин, харуулай подразделениин милициин старшина Ф. А. Другоруб. подразделениин командир, милициин сержант А. И. Ицевич болон бусад тэдэнэй тоодо орон.

Милициин лейтенантнууд А. М. Афанасьев, Н. Г. Кашин, А. И. Агафонов, А. И. Зорькин, милиционер-жолоошон Г. И. Егоров болон бусад олон нүхэдтэ мэргэжэлдээ шалгарагшад гэһэн хүндэтэ нэрэ олгогдоо.

Социалис Эхэ оронойнгоо, совет арад түмэнэй аша туһада үнэн сэхээр алба хэхэ, гэмтэ ябадалтай эрид шууд тэмсэхэ гэһэн зорилго Буряадай милициин хүдэлмэрилэгшэд урдаа табинхай

КПСС-эй ЦК-гай, Совет правительствын, арад зоной эрилтэдэ хүрэмөөр ажалаа ябуулхын тула арбадахи табан жэлэй туршада манай урда ехэхэн зорилгонууд табигдана. Энээнтэн дашарамдуулан, манай ажал хүдэлмэридэ үшөөл горитойхон дутагдалнууд бии.

КПСС-эй XXV съездын түүхэтэ шиидхэбэринүүдые бүхы арадтаяа адли амжалтатайгаар дүүргэхын тула Буряадай милициин хүдэлмэрилэгшэд оролдожо байна. Хуулиин наһа гүйсөөгүй залуушуулай гэмтэ ябадал гаргаха, архи уугаад, гэр бүлэдөө шууяа татадаг болон олонниитэдэ харша бэшэшье ябадалтай тэмсэхэ хүдэлмэреэ бүри һайжаруулха талаар ехэ юумэн хэгдэхэ юм.

Урдаа табиһан зорилгонуудаа амжалтатайгаар дүүргэхын тула кадрнуудые бэлдэхэ, хүмүүжүүлгын хүдэлмэрине һайнаар эмхидхэжэ, ажалаа сагай эрилтээр ябуулжа шадаа һаа, парти, правительствынгаа табиһан харюусалгатай уялгые амжалтатайгаар дүүргэжэ шадаха болонобди. Ажалай коллективүүдһээ милицидэ хүдэлхөөр зууршалагдаһан түрүү хүдэлмэришэдые партиина, комсомолой организацинуудай эльгээһэн түлөөлэгшэдые өөһэдынгөө жагсаалда абахадаа, милициин хүндэтэй хүдэлмэриин удха шанарые, урэ дүнгүүдыень дээшэлүүлхэ зэргэтэйбди.

КПСС-эй XXV съездын шиидхэбэринүүдые бодото дээрэнь бэелүүлхэ хэрэгтэ манай ороной ажалшад бүхы хүсэ шадалаа зорюулжа байнхай. Гүрэн түрын хэрэгые сахиха, совет хүнүүдэй эрхэ ба уялгые хамгаалха нангин хэрэгтэ Буряадай милициин хүдэлмэрилэгшэд өөһэдынгөө ехэхэн хубитые оруулхаар зорижонхой.

Н. БУТУХАНОВ.
Буряадай АССР-эй Дотоодын хэрэгүүдэй министр, милициин генерал-майор.

ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: Улаан-Үдэ городой Советскэ районой ОВД-эйн дежурна Николай Иннокентьевич Похосов. милициин сержантнууд Валерин Цыретөров, Геннадий Крылов.

С. БАЛДУЕВАЙ фото.

КПСС-эй ЦК-гай, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй тогтоол

...АЖАЛДАА ГАЙХАМШАГ АМЖАЛТАНУУДЫЕ ТУЙЛАҺАНАЙНЬ ТҮЛӨӨ СОЦИАЛИС ...ҮРЫСӨӨНЭЙ ТҮРҮҮШҮҮЛДЭ СССР-эй 1976 ОНОЙ ГҮРЭНЭЙ ШАНГУУДЫЕ ОЛГОХО ТУХАЙ

...Министрнүүдэй ...дэргэдэхи эрдэм... талаар СССР-эй ...ба Гүрэнэй шан... ...водог комитедэй ...фессиональна Союз ...Бүхэсоюзна Цент... ...редэй зууршалтые ...үзөөд, КПСС-эй ...Комитет, СССР... ...нүүдэй Совет, ...1976 оной Гүрэ... ...нүүдые социалис ... эдэ түрүү... ...олгохо гэжэ тогтоо...

... Владимир ... Горькиин фре... ...нүүдые бүтээдэг ...мүлигшэ, **Копьев** ...Пантелеймоновичто. ... Серго Орджони... ...нэрэмжэтэ станок ... заводой токарь, ...Михаил Кузьмичта, ... хүндэ механиче... ...нүүдые бүтээдэг за... ...токарь-хабсаргагша... ...дир, **Колчин** Вла... ...торовичтэ, Томи... ...казай инструмент... ...заводой . алмазуудые **Терехов** Виктор ... двигательнүү... ...шадай бригадир, ... Валерий Алексее... ...тов Виктор Алек... ...на. **Шалайкин** ...имировичта, дви... ...ые туршагшад, ...н мотоорой заво... ...мэрилэгшэд, **Мо...** ...димир Николае... ...форова Анастасия ...да, модоной хи... ...плита ба бусад ... гаргадаг Моск... ...алгын заводой ...нууд. **Харченко** Ген... ...йловичта, «Пе... ...ой» комбинадай ...алгын 2-дохи уп... ... проходческо бри... ...бригадир, **Сизых** ...вичто. «Кузбасс... ... комбинадай Но... ... уурхайн проход... ...лениин проход... ... бригадир — онь... ... эгээн ашаг ... хэрэглэхын, ... хүсэнүүдые ... урид ашагла... ...социалис мүрысөө ...дэ үүсхэл гарга... ...даа гайхамшагта ...үдые туйлаһа...

... Вениамин Ро... ...экскаваторай ма... **...Весиитный** Борис ...та, ашагта малта ...жуулгын мастер, ...нэй нэрэмжэтэ ... ашагта малта ...наржуулгын-метал... ...комбинадай хү... ...шэд. **Наседкин** ...ровичто, заһаба ...адын бригадир, ...имир Федоро... ...экскаваторай машинистнүүдэй бригадир. **Косоротов** Владимир Васильевичта, экскаваторна бригадын бригадир, **Волков** Иван Петровичто, проходческо бригадын бригадир **Панченко** Александр Николаевичта, ашагта малтамал шанаржуулагшадай бригадир, Навоин ашагта малтамал шанаржуулгын - металлургическа комбинадай хүдэлмэрилэгшэд. **Стрельченко** Иван Ивановичта, «Донецкуголь» гэжэ үйлэдбэриин нэгэдэлэй «Трудовская» уурхайн хүдэлмэришэдэй бригадир, **Уваров** Анатолий Ефимовичтэ, «Ростовуголь» гэжэ үйлэдбэриин нэгэдэлэй «Аютинская» уурхайн хүдэлмэришэдэй бригадир, **Пенюшин** Иван Александровичта, «Тулауголь» гэжэ шулуу нүүрһэ малтан абадаг Тулын үйлэдбэриин нэгэдэлэй «Щекинская» уурхайн чэгэдхэгдэһэн - оньһожоруулагдамал участогай начальник, **Жумажанов** Нажмиден Уакпаевичта, Сургутска нефть бэдэрэлгын экспедициин үрэмдэлгын мастер, **Ницак** Антон Евменовичтэ, Мамско-Чуйска геолого-бэдэрэлгын нэгэдхэгдэмэл экспедициин үрэмдэлгын мастер — ажал дээрээ гайхамшагта амжалта туйлаһанайнь, металлургическа, ашагта малтамал шанаржуулгын ба үрэмдэлгын түхеэрэлгэнүүдые ашаг үрэ ехэтэйгээр ашаглахын түлөө социалис мүрысөө дэлгэрүүлгэдэ үүсхэл гаргаһанайнь түлөө.

3. **Вечеркин** Николай Ильичтэ, Волгын гол мүрэнэй нэгэдэмэл пароходствын «ОТ-2055» гэжэ теплоходой капитан-механигай хоёрдохи туһалагша, **Филимонов** Юрий Анатольевичто, «Волгатанкер» гэжэ пароходствын «ОТ-2067» гэжэ теплоходой капитан-механигай хоёрдохи туһалагша, **Манаков** Валентин Семеновичто, Баруун Сибириин гол мүрэнэй пароходствын «ОТ-2032» теплоходой капитан-механигай хоёрдохи туһалагша, **Поваляев** Михаил Васильевичта, ТУ-114 гэжэ онгосын командир, **Стофорандов** Евстафий Спиридоновичто, бортрадист, **Кудра** Петр Дмитриевичтэ, штурман, энэ онгосын экипажай гэшүүд, Домодедовскэ авиапредприятиин хүдэлмэрилэгшэд. **Абдуллин** Анас Габдрауфовичта, «Татнефть» гэжэ үйлэдбэриин нэгэдэлэй нефтиин гарасые ехэдхэхэ, скважинануудые капитальнаар заһабарилха Альметьевскэ управлениин мастер, **Шафоростов** Николай Ивановичта, горновой **Пешков** Владимир Романовичта, цехэй начальник, **Ашурков** Александр Владимировичта, агломератчик **Нургалиев** Равис Фаузеевичтэ, булад хайлуулагша, **Деев** Михаил Александровичта, вальцовщик, Агуухэ Октябриин 50 жэлэй ойн нэрэмжэтэ Баруун Сибириин металлургическа заводой хүдэлмэрилэгшэд — ажалдаа гайхамшаг амжалтануудые туйлаһанайнь, үйлэдбэриин ашаг үрэ дээшэлүүлхэ арга нөөсэнүүдые бэдэржэ ашаглаха талаар үүсхэл гаргаһанайнь түлөө.

4. **Поклонский** Леонид Алексеевичтэ, Ахтырай «Промсвязь» гэжэ союзна заводой нэгэдхэгдэһэн бригадын бригадир, **Власюк** Анатолий Алексеевичтэ, нэгэдхэгдэһэн бригадын бригадир, **Купцов** Виктор Михайловичта, **Абрамов** Виктор Васильевичта, **Гутов** Петр Васильевичта, токарьнууд, машина бүтээлгын заводой хүдэлмэрилэгшэд, **Акулов** Егор Никитьевичтэ, слесарь-хабсаргагша, **Елютин** Анатолий Владимировичта, электро-хабсаргагша, **Зверев** Владислав Ивановичта, электро-гагнуурша хабсаргалгын технологиин эрдэм-шэнжэлэлгын ба конструкторска институдай хүдэлмэрилэгшэд. **Кириллов** Владимир Васильевичта, Себряковска П. А. Юдинэй нэрэмжэтэ цементын заводой эрьелдэдэг пеэшэнгэй машинист **Петрышова** Антонина Михайловнада, «Волгоградстройматериалы» гэжэ үйлэдбэриин нэгэдэлэй силикатна ба изоляционно материалнуудай заводой хэбшэн, **Семашко** Вячеслав Ивановичта, Дятьковско хрустальна заводой хүдэлмэришэн, **Янкин** Виктор Григорьевичто, Ульяновска цементын заводой эрьелдэдэг пеэшэнгэй машинист — шэнэ техникэ хэрэглэһэнэй түхеэрэлгэнүүдые шэнэдхэн һайжаруулһанай, бригадна подрядай арга промышленностьда нэбтэрүүлһэнэй үндэһөөр ажалдаа гайхамшаг амжалтануудые туйлаһанайнь түлөө.

5. **Дашко** Иван Григорьевичто, **Васильев** Василий Васильевичта, **Жук** Николай Фомичта, мүлигшэд, «Кировскэ завод» гэжэ үйлэдбэриин нэгэдэлэй хүдэлмэрилэгшэд. **Ильковский** Эдуард Вячеславовичта, «Артемуголь» комбинадай Н. А. Изотовой нэрэмжэтэ уурхайн забойщик **Кожевников** Виктор Петровичто, «Орджоникидзеуголь» гэжэ үйлэдбэриин нэгэдэлэй «Бутлавинская» уурхайн малтагшадай бригадир, **Долженко** Александр Никитовичтэ, «Ворошиловградуголь» гэжэ үйлэдбэриин нэгэдэлэй Ав темой нэрэмжэтэ уурхайн хүдэлмэришэдэй бригадын звеное даагша, **Веневцев** Виталий Максимовичта, Ступинска металлургическа комбинадай хабтайлгагшадай бригадир, **Жиловский** Виктор Дмитриевичтэ, Запорожиин гитан магниин комбинадай хүдэлмэришэн, **Риминиставели** Гиви Ильичтэ, Тбилисиин «Исани» гэжэ гуталай фабрикын арһа эсхэгшэдэй бригадир. **Иванникова** Мария Сергеевнада, Москвагай М. В. Фрунзиин нэрэмжэтэ нумаажан бүдэй фабрикын нэхэгшэ, **Соколенко** Тамара Михайловнада. Новосибирскын «Северянка» гэжэ үйлэдбэриин оедолон нэгэдэлэй опдолшон, **Лебедев** Евгений Ивановичта, мүлигшэ — зохёон байгуулһанай, угтамжын түсэбүүдые дүүргэһэнэй, хүдэлмэриин газар бүхэндэ ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ хэмжээ ябуулгануудые бэелүүлһэнэй, алмаһа арьбалалта хэһэнэй, һургаал хүмүүжүүлэгшэдэй хүдэлөөе хүгжөөһэнэй ашаар ажалдаа гайхамшагта амжалта туйлаһанайнь түлөө.

6. **Антонов** Владимир Ивановичта, Ленинградай Адмиралтейскэ нэгэдэлэй хабсаргагшадай бригадир, **Кецарис** Александр Карловичта, Калининградай далайн загаһанай портын хүдэлмэришэдэй бригадир, **Иванов** Владимир Ильичтэ Днепропетровско шинын заводой автопокрышкануудые хабсаргагша, **Куров** Николай Дмитриевичтэ «Архангельсклеспром» гэжэ нэгэдэлэй Шоношско леспромхозой модо бэлэдхэгшэдэй бригадын бригадир, **Борисова** Тамара Никитичнада. Пермиин гүрэнэй промышленна ажахын тоосооной нэгэдэлэй Кормовищенска леспромхозой бригадир, **Шумков** Владимир Михайловичта, ой модоной промышленностиин Свердловско гүрэнэй промышленна ажахын тоосооной нэгэдэлэй Отрадновска леспромхозой бригадир, **Шабалин** Михаил Ивановичта, «Красноярсклеспром» гэжэ бүхэсоюзна нэгэдэлэй Пинчугска леспромхозой модо зөөгшэдэй бригадир, **Смирнова** Алевтина Валентиновнада Яковлевска улһан бүдэй комбинадай нэхэгшэ, **Дворянинова** Клавдия Платоновнада, Московско үйлэдбэриин камвольно нэгэдэлэй Монинско камвольно комбинадай нэхэгшэ, **Шаников** Владимир Александровичта, Ленинградай «Рабочий» гэжэ ээрэлгэ-нэхэлгын фабрикын мастерай туһалагша, **Степанян** Миграи Оганесовичто, Ленинаканскын Майн восстаниин нэрэмжэтэ нумаажан бүдэй нэгэдэлэй мастерай туһалагша, **Кондратьева** Любовь Кондратьевнада, Дарницка торгон бүдэй комбинадай нэхэгшэ — ажал хүдэлмэрине наринжуулһанай, хангалгын газарые үргэдхэһэнэй, дүтэрхы мэргэжэлнүүдые шудалһанай, түрүү опол арга нэбтэрүүлһэнэй ашаар ажалдаа гайхамшагта амжалта туйлаһанайнь түлөө.

7. **Авилов** Анатолий Васильевичта, Главмостостройн байшан гэр баридаг 1-дэхи комбинадай комсомол-залуушуулай хабсаргалгын 4-дэхи управлениин хабсаргагшадай нэгэдхэгдэһэн бригадын бригадир, **Вилков** Валентин Николаевичта, Главволговятскстройн «Дзержинский» гэжэ 1 дэхи трестын 6 дахи СМУ-гай шулуушадай нэгэдхэгдэһэн бригадын бригадир, **Ганчев** Иван Дмитриевичтэ, «Никопольстрой» трестын «Гражданстрой» гэжэ нийтын барилгын управлениин хабсаргагшадай нэгэдхэгдэһэн бригадын бригадир, **Десятов** Викторий Васильевичта, Свердловскгражданстрой» трестын 1-дэхи СУ-гай штукатурнуудай бригадир **Илларионова** Анна Ивановнада «Рязаньжилстрой» трестын дүүргэлтын хүдэлмэри хэдэг тусхай шэглэлтэй 24-дэхи СУ-гай малярнуудай бригадир, **Орлов** Василий Андреевичтэ, «Южуралэлектромонтаж» трестын Челябинска хабсаргалгын 1 дэхи управлениин электро-хабсаргагшадай бригадир, **Петров** Михаил Павловичта, Главзапстройн 30 дахи трестын 3 дахи СУ гай нэгэдхэгдэһэн бригадын бригадир, **Фокин** Виктор Зотовичто, Главмособлстройн үргэлжэ хапатай байшан гэр баридаг 2 дохи трестын Орхово-Зуевска байшан гэр баридаг комбинадай хабсаргашадай бригадир, **Фещенко** Владимир Николаевичта Главзападуралстройн 1 дэхи трестын 2 дохи СУ-гай хабсаргагшадай бригадир, **Хайдаров** Меликузида, Узбегэй ССР-эй Хүдөөгэй барилгын министерствын 9-дэхи барилгын трестын 54-дэхи нүүдэл оньһожоруулагдамал колоннын нэгэдхэгдэһэн бригадын бригадир, **Силантьев** Павел Михайловичта, «Татнефтьстрой» гэжэ нэгэдэлэй 8-дахи трестын 51-дэхи СМУ-гай хабсаргагшадай бригадир, **Буянов** Михаил Ивановичта, «Сибкомплектмонтаж» гэжэ нэгэдэлэй комсомол-залуушуулай хабсаралгын 1-дэхи управлениин слесарь-хабсаргагшадай бригадир — бригадануудай хүдэлмэри түсэблэлгые наринжуулан һайжаруулһанай, барилгын блочно-комплектнэ арга нэбтэрүүлһэнэй үндэһөөр ажалдаа гайхамшагта амжалта туйлаһанайнь түлөө.

8. **Черепанова** Анна Васильевнада, Краснодарай хизаарай Курганинска районой «Кавказ» колхозой таряашадай бригадын бригадир, **Недобитков** Иван Архиповичта, Красноярай хизаарай Минусинска районой Енисейскэ хони үсхэбэрилдэг совхозой механизатор, **Остапенко** Федор Кузьмичта Амарай областиин Благовещенско районой Волковско һү-мяханай совхозой сон тарижа ургуулдаг оньһожоруулагдамал звеное даагша, **Гражданкин** Иван Дмитриевичтэ, Оренбургын областиин Курманаевска районой Свердловэй нэрэмжэтэ колхозой жолоошон, **Ростецкин** Евгений Константиновичта Свердловско областиин Алапаевска районой Чапаевай нэрэмжэтэ колхозой ахамад агроном **Питр** Юрий Юрьевичтэ, Закарпатска областиин Иршавска районой «За новую жизнь» колхозой кукуруза ургуулдаг оньһожоруулагдамал звеное даагша, **Пилецкий** Антон Антоновичто, Брестскэ областиин Ляховичска районой «Октябрь» колхозой таряашадай бригадын бригадир, **Доненбаева** Камшат Байгазиновнада Кустанайн областиин Боровско районой «Харьковский» совхозой механизатор, **Первицкин** Владимир Яковлевичта, тракторнууд болон хүдөө ажахын машина туршалгын Кубаниин эрдэм-шэнжэлэлгын институдай туршалгын ажахын оньһожоруулагдамал звеное даагша, **Хайнов** Владимир Демидовичтэ, Московско областиин Можайска районой агрохимическэ түбэй тракторист-машинист, **Чистяков** Анатолий Васильевичта, Калининска областиин Молоковско районой Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой хартаабха ургуулдаг оньһожоруулагдамал звеное даагша, **Кацуба** Иван Семеновичто Минскэ областиин Клецкэ районой «Память Ленина» колхозой хартаабха ургуулдаг оньһожоруулагдамал звеное даагша — газар тарялан элдүүрилгые һайжаруулһанай, эрдэм-техникын туйлалтануудые, ажалаа эмхидхэлэй түрүү арга ононуудые ашаг үрэ ехэтэйгээр ашаглаһанай ашаар ороохото, тоһолиг ургамалнуудай, хартаабхын үндэр баян, тогтууртай һайн ургаса абалгада гайхамшагта амжалта туйлаһанайнь түлөө.

9. **Федченко** Иван Алексеевичтэ, Крымскэ областиин Раздольненско районой «Чернышевский» совхозой виноград тарижа ургуулагшадай бригадын бригадир, **Остапенко** Нина Харитоновнада, Крымскэ областиин «Коктебель» гэжэ совхоз-заводой виноград тарижа ургуулагшадай бригадын бригадир, **Васиденко** Владимир Андреевичтэ, Херсонско областиин Белозерско районой Кировэй нэрэмжэтэ колхозой овощ ургуулагшадай бригадын бригадир, **Парубко** Емельян Никоновичто, Черкасска областиин Жашковско районой Суворовой нэрэмжэтэ колхозой сахарай свекло тарижа ургуулдаг оньһожоруулагдамал звеное даагша **Короткевич** Григорин Борисовичта, Витебскэ областиин Толочинска районой Свердловэй нэрэмжэтэ колхозой улаа тарижа ургуулдаг оньһожоруулагдамал звеное даагша, **Аллабергенов** Искандертэ, Каракалпагай АССР-эй Турткульска районой Димитровэй нэрэмжэтэ колхозой хлопок ургуулагшадай бригадын бригадир, **Асланова** Замина Сардар Кызыдэ, Азербайджанай ССР-эй Сабирабадска районой Бакугай 26 комиссарай нэрэмжэтэ колхозой хлопок ургуулагшадай бригадын бригадир, **Барадин** Пантелей Дмитриевичтэ, Молдавиин ССР-эй Флорештскэ районой «Заря коммунизма» колхозой тамхи ургуулдаг бригадын бригадир, **Солиев** Сафарта, Таджигай ССР-эй Курган Тюбинскэ районой Куйбышевай нэрэмжэтэ совхоз-техникумэй хлопок ургуулагшадай звеное даагша, **Мовсисян** Жора Егоровичто, Армениин ССР эй Ноемберянска районой «Арчис» совхозой үрэ жэмэс ургуулагшадай бригадын бригадир, **Худайназаров** Таганда, Туркмениин ССР эй Ташаузска областиин Ленинскэ районой Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой хлопок ургуулагшадай бригадын бригадир — газар таряалан элдүүрилгые үргэлжэ дээрэнь оньһожоруулһанай үндэһөөр техническэ, овощой ба үрэ жэмэстэ ургамалнуудай үндэр баян, тогтууритай һайн ургаса абалгада гайхамшагта амжалта туйлаһанайнь түлөө.

10. **Погодина** Клавдия Николаевнада, Ивановска областиин Родниковско районой «Светоч» гэжэ малай үүлтэр һайжаруулгын заводой ахамад зоотехник **Лазикова** Александра Нефедовнада, Московско областиин Талдомско районой «Талдом» гэжэ гахай үсхэбэрилдэг совхозой цехэй участогай бригадир, **Соколова** Ольга Константиновнада, Московско областиин Шелковско шубуунай фабрикын шубушан, **Баймуканов** Андрей Камашевичтэ, Новосибирско областиин Краснозерско районой «Садовский» гэжэ мяханай үүлтэрэй эбэртэ бодо мал шахан таргалуулдаг совхозой звеное даагша, **Сергеева** Валентина Егоровнада, Омско областиин Омско районой «Заря коммунизма» колхозой һаалишан, **Погодаев** Петр Егоровичто, Яхадай АССР-эй Томпонско районой «Томпонский» гэжэ оро үсхэбэрилдэг совхозой орошодой бригадын бригадир, **Федаш** Николай Федоровичто, Донецкэ областиин Марьинска районой Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой үнеэдые машинаар һаалгын мастер, **Чудная** Анастасия Ивановнада, мал ажалай Узбегэй эрдэм шэнжэлэлгын институдай «Красный водопад» гэжэ туршалгын баазын һаалишан-оператор, **Витола** Гунта Карловнада мал ажалай ба ветеринариин Латвиин эрдэм-шэнжэлэлгын институдай «Кримулда» гэжэ эрдэмэй туршалгын ажахын үнеэдые машинаар һаалгын мастер, **Осмонкулов** Искендертэ, Киргизэй ССР эй Таласска районой 113-дахи мориной заводой ахалагша хонишон **Симашов** Григорий Николаевичта, Ростовско областиин Зимовниковско районой «Красный чабан» совхозой хонишон, **Кузнецов** Михаил Ивановичта Москва хотын Останкинска мяха болбосоруулдаг комбинадай мяха шулагшадай бригадир — ажалдаа гайхамшагта амжалта туйлаһанайнь, мал ажалай эрхим пайн шанартай продукци үйлэдбэрилгые нилээд ехэдхэһэнэй ба тэрэниие болбосоруулха түрүү арга нэбтэрүүлһэнэйнь түлөө.

КПСС-эй Центральна Комитедэй Секретарь
Л. БРЕЖНЕВ

СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ
А. КОСЫГИН

Газетэ ба уншагшад

ХОЛБОО БАРИСААН ХОДОДОО ТУҺАТАЙ

Уншагшад... Танай һанамжа, дурадхал, зүбшэлнүүдгүйгөөр ямаршье газетын редакциин һайнаар хүдэлжэ шадахагүй байһаниинь бүгэдэндэ эли Уншагшадтаяа ходо нягта холбоо барисаатай байхын тула газетын редакцинууд тэдэнэртээ зорюулпан анкетэ жэл бүри гаргадаг байна.

Анкетын хэдэхэн асуудал... Тэдээндэ үгтэһэн харюунууд, бодомжонууд, дурадхалнууд, зүбшэлнүүд редакцида ерэдэг.

Манай редакци 1973, 1974, 1975 онуудта анкетэнүүдые гаргажа, уншагшадтаа хэдэн асуудалтайгаар хандаһан юм. Тэдэ анкетэнүүдэй асуудалнуудта харюунуудтай бэшэгүүд олоор ерэжэ, бидэнэр уншагшадайнгаа һанамжа, дурадхал, зүбшэлнүүдые һайса мэдэжэ абаад, тэдэниинь бодото дээрэнь бэелүүлхые оролдоо һэмди, оролдоношьебди.

Янза бүриин анкетэнүүд. Олон янзын мэргэжэлтэй, наһатай, залуушье, бүри гүлмэр, эдиршье хүнүүд бидэндэ бэшэнэ. Жэшээлхэдэ, Яруунын аймагай Үльдэргэ нютагта ажаһуудаг Социалис Ажалай Герой, багша, уран зохёолшо **Цокто Номтоев** һонирхолтой дурадхалнуудые эльгээгээ һэн. Мүн Монголой Арадай Республикын Архангайн аймагһаа **Г. Алагаа** анкетын асуудалнуудта харюунуудые эльгээхэдээ, адууһа малай тэжээлые зоотехническэ аргаар бэлэдхэхэ тухай зүбшэлнүүдые ходо толилжо байхыемнай гуйгаа бэлэй. Зэдын аймагай **Ж. Балдаруева**, Хоринн аймагай **В.Чимитдоржиева**, Захааминай аймагай **Ж. Цыренжапова**, Шэтын областиин Агын национальна округһоо багша **Б. Намсарайн** болон бусад эрдэм ба техникын һонин, уласхоорондын байдал, нютаг ороной, уһа голнуудай нэрэнүүд тухай, уран зохёол, үльгэр онтохон, шэнэ дуун, хэблэлһээ һая гараһан номууд тухай уншаха дуратай байһанаа мэдүүлээ һэн.

Хүндэтэ уншагшад! 1977 оной газетэ, журналнуудай захил манай республикын аймагуудта түлэг дундаа ябажа байна. Газетэ үшөө захяадүй хүнүүдэй яараха, шамдахаар саг болоо.

Манай «Буряад үнэн» газетын редакци 1977 оной хүдэлмэриин түсэбэй гол асуудалнуудые хараалжа эхилэнхэй. Тиимэһээ олон мянган уншагшадаймнай дурадхал, һанамжанууд тон шухала, газетэеэ улам һонин, удха түгэлдэр, уншасатай болгохо хэрэгтэмнай туһа хүргэхэ байна бшуу.

Хүндэтэ нүхэд! КПСС-эй XXV съездын түүхэтэ шиидхэбэринүүдые бодото дээрэнь бэелүүлхын түлөө, арбадахи табан жэлэй түрүүшын жэлэй түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө республикымнай ажалшад тэмсэжэ байна.

1977 ондо бүхы дэлхэйн ажалшад Агууехэ Октябриин социалис революциин 60 жэлэй ойе тэмдэглэхэнь. Тиимэһээ энэ түүхэтэ һайндэрэй урда тэе бүхы совет арадай, тэрэ тоодо Буряад ороной ажалшадай эршэ хүсэтэйгөөр ажаллаха, баярта ойе нэрэтэй солотойгоор угтаха гэһэн дэбжэлтын ехэ оршон байдалда хүн бүхэнэй хубита, уялга айхабтар ехэ удха шанартай байна бшуу.

1977 ондо манай хэхэ хүдэлмэриин түсэбтэ өөһэдынгөө һанамжа, дурадхалнуудые олоор оруулха байха гэжэ таанад, уншагшадтаа найданабди. Тэдэтнай газетэ болон уншагшадай хоорондохи холбоо барисаанай улам бэхижэхэдэ ехэ туһатай байха.

Мүнөө танай анхаралда хэдэн асуудал табижа, тэдэндэ харюусахыетнай гуйнабди. Харюутай анкетээ конвертдэ хээд, редакциин адресаар эльгээгыт.

1. Та 1977 ондо «Буряад үнэн» газетэ захяа гүт?

2. Байгша ондо «Буряад үнэндэ» толилогдоһон ямар материалнуудые һонирхон уншаабта? Ямар темээр, асуудалаар, юун, хэн тухай материалнуудые «Буряад үнэн» дээрэ уншаха хүсэлэнтэй байнат? Газетын шэмэглэл, фото-зураг тухай танай һанамжа ямар бэ? Юу дурадханат?

3. Тусхай хуудаһанууд («Хонхо», «Толи», «Урэн бэлиг — арадай баялиг», «Эрдэм бэлиг — эрхим баян», «Саяанһаа Витим хүрэтэр», «Эрдэм, техникын эди шэди» гэхэ мэтэ) тухай һанамжа, дурадхалнуудаа бэшыт.

4. Газетымнай нэгэдэхи нюурта «Табан жэлэй түрүүшүүл» гэһэн фото-зурагууд гарадаг. Танай коллективэй түрүү ажалшадай хэнэйнь фото-зураг дурадхаха байнат?

5. Байгша ондо газетэдэмнай «Минии табан жэл — минии арга боломжонууд» гэһэн гаршаг бии болгогдожо, янза бүриин мэргэжэлтэд хубиингаа түсэб дүүргэхэ арга боломжонууд, дүй дуршэл, уялга, зорилгонууд тухайгаа хөөрэнэ. Үшөө ямар мэргэжэлтэй хүнүүдэй хөөрөөн һонирхолтой байхаб? Яахадаа?

6. КПСС-эй XXV съездын делегат Г. Е. Бадмаев манай газетэдэ «Коммунист: тэрэнэй уялга» гэһэн хөөрэлдөө эхилээ һэн. Энэ хөөрэлдөөндэ хабаадалсаа һаатнай, һайн байгаа, али ямар бэ?

7. «Манай үеын хүн» гэһэн гаршаг газетымнай хуудаһан да бии болоо. Хамта ажалладаг ямар хүнүүд тухайгаа э дэ бэшэхые дурадхаха байнат?

8 Мэргэжэл, эрдэм һургуули, наһан, ажал, нютаг, обог тухайгаа бэшэхыетнай гуйнабди.

Иимэ адресаар харюунуудые эльгээгыт: 670000, г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 35, редакция газеты «Буряад үнэн».

СТУДЕНТНЭРЭЙ КЛУБ

Уран гоёор зураглаһан эмблемэ дээрэ хоёр «Э» үзэг хадаа этикэ, эстетикэ гэһэн удхатай юм. Энэ хадаа Улаан-Үдын лесотехникумэй һурагшадай клубай нэрэ гээшэ. Клуб эмхидхэгдэһээ гурбан жэл болобо. Түрүүн дүшөөд студентнэр һаа, мүнөө хоёр зуу гаран хүн клубай гэшүүд юм.

Энэ клубай ажал ябуулгын гол удха юуб гэхэдэ, залуушуулые уран һайханта танилсуулжа, сэдьхэл бодолыень баяжуулха гэһэн зорилготой. Клуб долоон секцитэй юм. Жэшээнь, уран зурагта дуратайшуул «Һолонго», «Джокондын энеэбхилгэ» гэһэн хоёр секцидэ ябадаг. «Һолонго» секцидэ совет уран зураашадай зохёохы ажал ябуулгые шудалдаг, мүн зураха дуратай студентнэр бэлигээ туршадаг юм. Харин «Джокондын энеэбхилгэ» гэһэн секцидэ хари гүрэнүүдэй уран зурагтай танилсадаг байна. Секци бүхэн өөрын альбомтой. Искусствада хабаатай мэдээсэлнүүд болон уран зурагай буулгабаринууд тэрээн соонь бии. Мүн хэшээлдэ хэлэгдэһэн һанамжанууд тэрэ альбомдо бэшэгдэдэг.

«Мини-журналист» гэжэ секцидэ бэшэхэ дуратайшуул журналистикын эхин һургуулида һурадаг. «Мэдээсэл» гэжэ өөһэдынгөө толилдог газетэдэ һуралсал, ажабайдал тухайгаа бэшэдэг юм.

Лесотехникумэй студентнэрэй клубта саг үргэлжэ болодог һонирхолтой уулзалгануудта композиторнууд, артистнар, уран зохёолшод, зураашад ерэжэ, зохёохы ажал ябуулга тухайгаа хөөрэдэг.

Һуралсалда, хүмүүжүүлгэдэ тус клуб ехэ нүлөө үзүүлнэ.

Н. НАМСАРАЕВ.

ТРЕНЕРНҮҮД ФУТБОЛ НААДАЖА ҺУРАНА

Москвагай физическэ культурын ба спортын институдай футболой кафедрын дэргэдэ энэ жэлдэ тренернүүдэй Дээдэ һургуули нээгдэпэи байна.

Тус һургуули дээдэ шатын мэргэжэлтэдые бэлдэхэ ёһотой юм. Тэндэ һурахаа ороошод дээдэ һургуулитай байхаһаа гадна, спортын мастер гэһэн нэрэ зэргэтэй байха болоно. Мүнөө тэндэ ЦСКА-һаа Владимир Федотов, Юрий Пшеничников, Москвагай «Спартагһаа» Геннадий Логофет болон олон бусад футболой мүнөө сагай үндэр эрилтын зэргээр мэргэжэлээ дээшэлүүлнэ. Хэрэгтэй хамаг түхеэрэлгэнүүд эндэ бии.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Одессын «Черноморец» командын хамгаалагша байһан Виктор Зубков хүбүүнтэйгээ разминка хэжэ байна.

ТАСС-ай фотохронико.

ОЛЬБОНОЙ ХАҺА

Алтан намарай октябрь һарада урда жэлнүүдэйхидэ орходоо сагай уларил нэгэ жэгдэ бэшэ байба. Жэшээнь, һарын түрүүшын арбаад хоногто үдэртөө наратай дулаан үдэрнүүд үзэгдэжэ, 15—20 градус дулаан болоһон юм. Тиин урда жэлнүүдтэй зэргэсүүлжэ үзэхэдэ, дунда зэргээр 4—6 градус дээшэ дулаан болоһон шуу. Харин хоёрдохи арбан хоногто Арктика тээһээ Сибирь болон манай республика руу хүйтэн агаар үлеэгдэжэ, гэнтэ хүйтэрөөд абаа. Урда жэлнүүдэйхиһээ дунда зэргээр 7—9 градус үлүү хүйтэн үзэгдэбэ. Республикын баруун болон хойто аймагуудта һүниндөө 27—32 градус хүйтэн болоһон байха юм. Ушар иимэһээ гол горхонууд, нуур сөөрэмүүд сагһаа 5—7 хоногоор урид хүрэжэ, мүльһөөр хушагдаба.

Тиихэдэ ноябрь һарада сагай уларил ямар байха ааб?

Ноябрь намарай һүүлшын һара гээшэ ааб даа. Энэл һарада манай Сибирьтэ, Байгал шадар шэмэрүүн хүйтэн үбэл хүрэжэ ерэдэг. Сагай уларил үнгэрэгшэ жэлэйхитэй адлирхуу гэхэ гү, али зарим нютагуудта 1—2 градус үлүү хүйтэн байхаар хүлеэгдэнэ. Һарын туршада 5—15 миллиметр хэмжээнэй саһан орохо. Энэнь нормо соохоноо байха жэшээтэй.

Түрүүшын арбан хоногто бага зэргэ үүлэтэй, һарын 3-һаа 7 болотор саһан орохо, баруун хойноһоо секундын 10—15 метр хүсэтэйгөөр һалхилха, шуурганха. Һүниндөө 10—15, үдэрынь 0—5 градус хүйтэн болохо. Арбан хоногой һүүл багта һүниндөө 16—21, үдэрынь 6—11, республикын хойто аймагуудта һарын эхиндэ һүниндөө 13—18, үдэрынь 2—7, бэшэ тээнь һүниндөө 22—27, үдэрынь 3—18 градус хүйтэн байхаар хүлеэгдэнэ.

Һарын хоердохи арбаад хоногой туршада бага зэргэ үүлэтэй, зарим нютагуудта саһан орохоор хүлеэгдэнэ. Һүниндөө 15—20, үдэрынь 8—13, арбан хоногой һүүл тээнь һүниндөө 23—28, республикын хойто аймагуудта һүниндөө 20—25, үдэрынь 9—14, саашадаа һүниндөө 29—34 градус хүрэтэр хүйтэрхөөр багсаагдана.

Гурбадахи арбан хоногой туршада үүлэтэй байха, саһан орохо, шуурган абаха. Секундын 10—15 метр хүсэтэйгөөр һалхилха. Арбан хоногой эхиндэ 21—26, үдэрынь 10—15, хойто аймагуудта һүниндөө 27—32, үдэрынь 15—20 градус хүйтэн болохо харааатай.

Байгал-Амарай түмэр замай барилгын участогуудта һарын туршада дунда зэргээр 13—20 градус хүйтэн болохо гэхэ гү, али энэнь нормоһоо 1—2 градусаар доошоо байха зэргэтэй. Һарын туршада 10—20 миллиметр саһан орохо.

Һарын эхиндэ ба һүүл багта 12—17, үдэрынь 1—6, бэшэ тээнь һүниндөө 22—27, үдэрынь 12—17, хоёрдохи арбан хоногой һүүлшын үдэрнүүдтэ һүниндөө 29—34 градус хүрэтэр хүйтэрхэ юм ха.

Үдэр хоногой үнгэрхэ тума шэмэрүүн хүйтэн шангадаха. Энэ үедэ шубуу шонхор саһа багатай тарланай поли дээгүүр эдихэ хоолоо бэдэрэн һүрэг һүрэгөөрөө ниидэхэ. Тиихэдэ гүрөөһэн, буга, хандагай саһа багатай газаараар, хада уулын үбэрөөр бэлшэнэ. Олзо бэдэрһэн пионэн гулгад ой тайга соогуур зайгуулдана. Хулганаашалһан үнэгэдые һүрнүүдэй ойро, мүн тарялан дээгүүр ябахыень харахат. Энэ һарада агнуури халуун хаһадаа ородог. Омоли загаһан түрьһэеэ хаяжа дүүргэнхэй, гэдэргээ Байгал далай тээшээ субана. Иигэжэ ольбоной хаһа шэмэрүүн хүйтэн үбэлнай газаа оробо

Н. АФОНИНА,
Улаан-Үдын гидрометобсерваторнин директор.

КОММУНИЗМЫН ШЭНЭ ИЛАЛТАНУУД ТЭЭШЭ

Агууехэ Октябриин социалис революциин 59 жэлэй ойе Советскэ Союзда, хариин оронуудаар һайндэрлэжэ байһан тухайнь дэлхэйн хэблэл, радио ба телевидени үргэнөөр бэшэнэ дамжуулна. Москвада болоһон баярай суглаан, Улаан талмай дээрэ болоһон сэрэгэй парад ба ажалшадай жагсаал тухай, Кремлиин Съезднүүдэй ордон соо болоһон һайндэрэй уулзалга тухай материалнууд үргэнөөр толилогдоно. Социализмын мүндэлэн түрэһэн үдэрые СССР-тэ һайндэрлэлгэ ленинскэ партияа нягтаар тойрон жагсаһан совет арадай бата нэгэдэлтэй, совет хүнүүдэй хүсэ шадалдаа этигэнги байлгын, дэлхэй дээрэ коммунизм байгуулхые, эб найрамдал бэхижүүлгын агууехэ зорилгонуудые бэелүүлхые эрид шнидэнги байлгын толотомо һүлдэ тэмдэг болоһо үнгэрбэ гэжэ тэмдэглэгдэнэ.

БУДАПЕШТ. Агууехэ Октябриин социалис революциин илахада, дэлхэй дээрэ ехэ хубилалта болоһон байна. Тиигэжэ хүдэлмэришэд болон тарияашадай дэлхэй дээрэхи түрүүшын гүрэн тогтоогдоһон, Совет засаг байгуулагдаһан байгаа гэжэ ВСРП-гэй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, ВНР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Д. Лазар Сазхаломбаттда болоһон баярай суглаан дээрэ үгэ хэлэхэдээ мэдүүлээ. Агууехэ Октябриин революци, түрүүшын социалис гүрэнэй мүндэлэн түрэлгэ хүн түрэлтэнэй общеcтвын хүгжэлтэдэ асари ехэ нүлөө үзүүлээ гэжэ түүхэ гэршэлэн харууһан байна. Агууехэ Октябрьһаа эхитэй бүхэдэлхэйн түүхэтэ хүгжэлтын үедэ, фашизмые илаһанһаа хойшо үнгэрһэн гушан жэлэй турша соо, социализмын хүсэнүүд улам түгэлдэр болоо.

ПРАГА. Эб найрамдал сахин хамгаалхын, бэхижүүлхын тула бүхы хүн түрэлтэнэй түүхэдэ нэгэшье орон Советскэ Союз шэнгеэр нимэ ехэ хүсэлэл оролдолго гаргаагүй юм. Социализмын түрүүшын орон, Ленинэй орон, Совет Социалис Республиканудай Союз шэнги нэгэшье орон эб найрамдалай түлөө тэмсэлэй нимэ үргэн ехэ, нэгэдхэгдэмэл, бүхы арадуудые хабаадуулһан программа абаагүй байха гэжэ КПСС-эй ЦК-гай Президиумэй гэшүүн, Профсоюзуудай Словакиин Соведэй Түрүүлэгшэ Л. Абрагам Братиславада болоһон баярай суглаан дээрэ элидхэл хэхэдээ тэмдэглээ.

ЛУАНДА. Хүн түрэлтэнэй шэнэ үе сагай эхи табипан Агууехэ Октябриин социалис революциин захалһан тухай «Аврора» крейсерэй нэерээн соносхоо һэн гэжэ НРА-гай премьер-министр Лопу ду Насименту Анголын Арадай Республикадахи СССР-эй посольстводо болоһон уулзалгын үедэ хэлэһэн байна. Энэ революци дэлхэйн дарлагдаһан бүхы арадуудта, тэрэ тоодо Анголын арадта национальна сүлөөрэлгын зам зааһан байгаа гэжэ премьер-министр тэмдэглэбэ.

БАГДАД. Энэ хадаа хүн түрэлтэнэй түүхэдэ хэзээдэшье үзэгдөөгүй асари ехэ революционно үйлэ хэрэг болоно. Тэрэ дарлалта мүлжэлгын гэнжэһээ мултарха зам бүхы хүн түрэлтэндэ заягаа гээд Иракай «Аль-Фикр Аль-Джадид» бэшэнэ.

ЛИССАБОН. Бидэнэртэ, Португалиин ажалшадта, сүлөөтэ байдалайнгаа түлөө тэмсэһэн бүхы хүнүүдтэ ноябриин 7-ной үдэр этигэл найдалай һайндэр болодог юм гэжэ Португалиин ажалшадай профсоюзай нэгэдэмэл түбэй хүтэлбэрилэгшэ Алваро Рана ТАСС-ай корреспондентдэ мэдүүлбэ. Фашис гуримай унагаагдаһанай һүүлээр бидэ энэ алдарта һара үдэрые сүлөөтэйгөөр, манай совет ханинартай хамта гурбадахяа тэмдэглэжэ байнабди. ТАСС.

ПЕКИН

Совет фильм Пекиндэ харуулагдаа

ТАСС

Октябриин революцида зорюулагдаһан совет документальна фильм ноябриин 6-да Пекинэй телевидинсэр харуулагдаа. Информационно агентствэнүүдэй мэдээсэһэнэй ёһоор, фильм ороной экрануудта харуулагдаха юм.

ХИЛЫН СААНАҺАА

Телеграф Телефон радио

СОВЕТ ПОСОЛЬСТВОНУУДТА УУЛЗАЛГАНУУД БОЛОБО

Агууехэ Октябриин социалис революциин 59 жэлэй ойтой дашарамдуулан, гадаадын оронуудтахи СССР-эй посольствонуудта уулзалганууд болобо.

Уулзалгануудта хабаадалсаа гэбэл:

Берлиндэ — СЕПГ-гэй ЦК-гай Генеральна секретарь, ГДР-эй Гүрэнэй Соведэй Түрүүлэгшэ Э. Хонеккер, ГДР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ В. Штоф, ГДР-эй Арадай палатын президент Х. Зиндерман;

Будапештдэ — ВСРП-гэй ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь Я. Кадар, ВНР-эй Президиумэй Түрүүлэгшэ П. Лошонци, ВНР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Д. Лазар;

Варшавада — ПОРП-ын ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь Э. Герек, ПНР-эй Гүрэнэй Соведэй Түрүүлэгшэ Г. Яблоньский, ПНР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ П. Ярошевич;

Прагада — КПЧ-гэй ЦК-гай Генеральна секретарь, ЧССР-эй президент Г. Гусак, ЧССР-эй правительствын Түрүүлэгшэ Л. Штроугал;

Софида — БКП-гэй ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь, НРБ-гэй Гүрэнэй Соведэй Түрүүлэгшэ Т. Живков, НРБ-гэй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ С. Тодоров;

Улаан-Баатарта — МНРП-гэй ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь, МНР-эй Арадай Ехэ хуралай Президиумэй Түрүүлэгшэ Ю. Цеденбал, МНР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Ж. Батмунх;

Гаванада — Кубын Компартиин ЦК-гай хоёрдохи секретарь, Революционно правительствын премьер-министрэй нэгэдэхи орлогшо ба Революционно зэбсэгтэ хүсэнүүдэй министр Рауль Кастро, Кубын КП-гэй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, Кубын Республикын президент Освальдо Дортикос;

Ханойдо — ПТВ-гэй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, СРВ-гэй правительствын премьер-министр Фам Ван Донг, политбюрогой гэшүүд премьер-министрэй орлогшонор Нгуен Зуй Чинь, Ле Тхань Нги;

Бухарест — РКП-гэй ЦК-гай Политическэ гүйсэдхэхэ комитедэй гэшүүд И. Верден, Ш. Войтек, Г. Опря, И. Углар;

Белградта — СКЮ-гэй ЦК-гай Президиумэй гүйсэдхэхэ комитедэй секретарьнар А. Грличков, В. Срзентич, СКЮ-гэй ЦК-гай Президиумэй гүйсэдхэхэ комитедэй гэшүүн Д. Ставрев;

Парижда — премьер-министр Р. Барр, Национальна суглаанай түрүүлэгшэ Э. Фор, гадаадын хэрэгүүдэй министр Л. де Гиренго;

Вашингтондо — США-гай гүрэнэй секретарь Г. Киссинджер, национальна аюулгүйе сахиха талаар президентын туһалагша Б. Скаукрофт;

Лондондо — энергетикын министр А. Веджвуд Бенн, оршон тойронхи байгаалиие сахин хамгаалха асуудалнуудые эрхилдэг министр П. Шор, урдын премьер-министрнүүд Г. Вильсон, Э. Хит;

Бонндо — оборонын министр Г. Лебер ба бусад;

Стокгольмдо — Швециин премьер-министр Т. Фельдин, гадаадын хэрэгүүдэй министр К. Седер;

Ослодо — Норвегиин премьер-министр О. Нурдли.

Агууехэ Октябриин 59 жэлэй ойтой дашарамдуулан, Пхеньян, Пекин, Хельсинки, Брюссель, Копенгаген, Венэ, Афина, Дублин ба бусад ниислэл хотонуудтахи СССР-эй посольствонуудта уулзалганууд мүн лэ болобо.

(ТАСС).

«СУББОТЫН СПОРТЛОТОГОЙ» ТИРАЖ

«Субботын спортлотогой» ноябриин 6-да Москвада үнгэргэгдэһэн 13-дахи тираж иимэ:

1-дэхи тираж — 5 (дүрэ буляалдалгын барилдаан), 11 (гимнастика), 14 (байдарка ба каноэгээр һэлюурдэлгэ), 27 (мүнөөнэй табан зүйлөөр мүрысөөн), 34 (футбол);

2-дохи тираж — 2 (биатлон), 6 (классическа барилдаан), 17 (коньки), 25 (шаргын спорт), 31 (хүндэ атлетикэ). (ТАСС).

ЭЭЛЖЭЭТЭ НОМЕ[Р]

Буряадай АССР-эй культурын министерствын, республикын научно-методическа түбэй болон хоорой бүлгэмэй үмэнэһөө һара бүри нэгэ дахин гарадаг «Репертуарай хуудаһанай» ээлжээтэ номер хэблэлһээ гаража, захил хэгшэдтэ эльгээгдэбэ.

Совет мэдээжэ поэт Владимир Маяковскиин «Октябрь» гэһэн шүлэгөөр энэ номер нээгдэнхэй. Мүн Шираб Нимбуевай «Октябрь» гэжэ шүлэг нэгэдэхи хуудаһанда толилогдобо. Тиихэдэ поэт Цырен-Базар Бадмаевай «Гурбан хүлтэ», В. Васильевай «Мораль о культпросветработе» гэжэ баснинууд мүн лэ нэгэдэхи хуудаһанда барлагдаһан байна. Уран зохёолшо Анатолий Щитовой рассказууд баһал энэ номерто гаргагдаа.

Поэдүүд Муса ... Мэлс Самбуев гэгш... нүүд дээрэ залуу ... тор Гур Дашипылов... нии басаган», «Наһ... ран байн даа» гэһэн... нотонуудтайгаар ... хуудаһанда ... СССР-эй композит... холбооной гэшүүнд... абтаһан Юрий Ир... «Аха дүүнэр дуула... дуун эндэ баһал то... үгэнь — Жибзема ... евагай.

Буряадай мэдээж... Дондок Улзытуевай ... рэ композитор ... Андреевэй бэшэһэн ... шын нуга дунгяар... дуун ород хэлэн ... лилогдонхой.

Манай ...

— БАРИЛ...

НЁДОНДОНОЙХИҺОО АМЖАЛТ[А]

Алас-Дурна зүгэй Ленинэй орденто далайн пароходствын «Старый большевик» гэжэ теплоходой шангуудта хүртэхын түлөө аха наһанай эдиршүүлэй дунда классическа барилдаагаар бүхэсоюзна мүрысөөн һаяхан Владивосток хотодо болобо. Хоёрдохёо үнгэргэгдэһэн энэ заншалта мүрысөөндэ 200 гаран эдир барилдаашан хабаадаһан байна.

Энэ жэлдэ барилдааша хүбүүднай урагшатай байба. Эдиршүүлэй дунда республика болон Улаан-Үдэ хотын чемпион, 29-дэхи дунда һургуулиин 10-дахи классай һурагша Витя Калашников 45 килограммай шэгнүүртэ мүрысэхэдөө, 14 хабаадагшад сооһоо илажа гараа. Тэрэ бүхы уулзалгануудтаа эдэбхитэй барилдаһан байха ...

1-дэхи һургуули... классай һурагша С... наев — хоёрдохи... һургуулиин 10-дахи... һурагша Баяр Цын... бадахи һүүри ээл... 56 килограммай ш... барилдаа. Эндэ аяар... хүбүүд сугларһан ... хыень хэлэхэдэ, Б. ... энэ бүхэсоюзна ... илажа гараха аргата... Зүгөөр судьянарай ... боложо, хойшоо тү... һэн байна. Т... спортын габьяата ... Клим Олзоев, спор... тер Нима Ивахинов ... мүрысөөндэ бэлдэ... гаа.

Б. БАЛЬЖИНИ...
СССР-эй спортын ...

ПРАВДА БУРЯТИИ

Нэгэдэхи хуудаһанда. «Һургуулиин барилгануудта гол анхарал» — түрүү бэшэг. «Социалис мүрысөөнэй ябаса» — суглуулбари. Указуүд. Фото-мэдээсэл.

Хоёрдохи хуудаһанда. «Эрилтын доошолуулагдахада» — Ж. Цыдыповэй статья. «Ажалай журам һуларха ёһогүй» — А. Коротаевагай статья. «Гансашье хүмүүжэн һургаха бэшэ» — Г. Клепиковой статья. «Кооперативна худалдаае томодхохо шэглэл» — А. Именохоевой статья.

Гурбадахи хуудаһанда. «Мүнөөдэр — Со... циин һайндэр». «Н... рим сахиха албанай ... — Н. Бутуханова... Дэлхэйн шэнэ һон... мунизмын шэнэ ... тээшэ» — гадаады... нуудай газетэнүү... сэнэ.

Дүрбэдэхи ху... «Ажалнай иимэ ю... публикын дотоодын ... дэй оперативно-... таһагһаа репорта... холтой» — суглуу... левидени, соносхол...

СЭНХИР Э...

НЭГЭДЭХИ ПРО...

«Орбита». 9.40— ...чаровой уран зохёо... —Боксоор улас... мүрысөөн. Польшо... жуулга. 10.55— ... газ». Баримтата ... 11.15 — «Залууш... реснууд». 12.15— ... тэ фильм. «Дик... ка Динго». 13.50— ... лалга. 14.00—Ш... 14.10 — «Горнист... рюусагты!». 14.5... бүүдтэ шүлэгүүд» ... «Хүн ба хуули» ... 19.20. 22.10—«П... свое» — уран ... фильм. 17.20 — ... уласхоорондын ... Польшоһоо дамж... 17.50 — «Терека-... баримтата фильм ... «Время» 18.30 — ... лалга. 18.40—«Му... Совет милициин ... СССР-эй дотоодын ... дэй министр Н. А... ков үгэ хэлэхэ.

Улаан-Үдэ. 18.... ба хуули». Совет ... үдэртэ зорюулагда... жуулга. 19.55—Те... но һонин. 20.15—... XXV съездын ши... нүүдые бэелүүлхын ... 20.45 — «Зүүн С... киножурнал.

«Орбита». 21.0... нэ һонин. 21.15—... тын шахтернуудай ... ба хатарай ансамб... церт (Польша) ... «Хүн ба хуули» ... Забһарлалга 24.0... мя». 00.30—Совет ... циин үдэртэ зорю... концерт.

ХОЁРДОХИ ПРОГ...

Улаан-Үдэ. 18.00— ... России поэдүүд» ... лаар). 18.30—«Пу... Миркевич» — киноо...

«Орбита». 18.5... шын эрэшүүлэй «С... һэн хоерой концерт ...

Улаан-Үдэ. 21.0... тийское небо» — ура... най фильм. 2-дохи ...

Редакторай орл...
М. Н. НИМА...

Манай адрес, теле...

Индекс: 670000, ... Удэ, ул. Ленина, 3... фоны: редактора — ... приемная — 2-54-93, ... дактора — 2-68-08, ... дактора — 2-62-62, ... ретаря — 2-50-52, ... ат — 2-66-76, отдел... тийной жизни — 2-6... ского хозяйства — ... 2-63-86, пропаган... гации — 2-56-23, пр... ности и строитель... 2-61-35, советско... тельства и быта — ... культуры и школ — ... писем и селькоров — ... информации — 2-... щественная прие... 2-56-62, машинное ... 2-57-63, коррек... 2-35-95.